

VASARIO 16-OJI – LIETUVOS ATKŪRIMO DIENA!

Pirmoji Lietuvos Valstybės Taryba, kuri 1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Iš kairės į dešinę sėdi: J. Vileišis, dr. J. Šaulys, kun. J. Staugaitis, St. Narutavičius, dr. J. Basanavičius, A. Smetona, kan. K. Šaulys, Stp. Kairys, P. Smilgevičius. Stovi: K. Bizauskas, J. Vailokaitis, D. Malinauskas, kun. Vl. Mironas, M. Biržiška, kun. A. Petrulis, S. Banaitis, P. Klimas, A. Stulginskis, J. Šernas, Pr. Dovydaitis.

LR AMBASADORIAUS JAV VYGAUDO UŠACKO SVEIKINIMAS VASARIO 16-OSIOS PROGA

Mieli Amerikos lietuviai,

Vasario 16-oji kiekvienais metais, suburdama po visą pasaulį išsibarsčiusius lietuvius, kviečia prisiminti mūsų Valstybės ir Tautos nueitą kelią, bei sustiprinti kiekvieno lietuvio bei Lietuvos piliečio širdyje esančią priesaiką ištikimai tarnauti Tėvynei.

2004-aisias metais pasiekta Lietuvos narystė ES ir NATO buvo Lietuvos Didžiųjų kunigaikščių, Nepriklausomybės Akto signatarų, visų Lietuvos piliečių ir išeivijos darbų tąsa, sutvirtinusi mūsų valstybingumą bei tautos charakterį.

Narystės ES ir NATO teikiamų privalumų išnaudojimas, demokratijos ir laisvės sklaida kaimyninėse Rytų valstybėse, strateginės partnerystės su JAV stiprinimas, kliūčių laisvam asmenų judėjimui tarp Lietuvos ir Amerikos panaikinimas, tolygus Lietuvos miestų ir kaimų vystymasis, lietuvių išlaikymas išeivijoje - tai yra mūsų Valstybės ateities sėkmės garantas, kurio siekiant tikimės ir Amerikos lietuvių paramos.

Nuoširdžiai tikiu, kad Nepriklausomybės Akto signatarų pavyzdys ir vizija išliks mūsų įkvėpimo šaltiniu, kad kryptingų ir pasiaukojančių darbų toliau liudysime savo priesaiką Tėvynei.

Sveikinu Jus su Lietuvos Valstybės atkūrimo diena! Linkiu, kad ši šventė jūsų širdis pripildytų džiaugsmo ir pasididžiavimo. Kviečiu ir toliau dirbti Lietuvos labui ir savo gerais darbais rašyti Lietuvos istoriją!

Nuoširdžiai Jūsų,

Vygaudas Ušackas, Lietuvos Respublikos ambasadorius

DARBAI IR MORALĖ - NEATSIEJAMI DALYKAI, TEIGIA V. ADAMKUS

Prezidentas Valdas Adamkus sako kategoriškai nesutinkąs su premjeru Algirdu Brazausku, esą ministrus reikia vertinti tik pagal jų nuveiktus darbus, o ne pagal moralės dalykus.

“Iš principo negaliu sutikti su Premjeru - darbai be moralės, manau, negali būti nei vertintini, nei priimtini. Bet kokie darbai, ar jie būtų geri,

ar labai geri, jei jie padaryti sulaužant moralinius principus - man jie nepriimtini. Manau, kad moraliniai principai turi būti tas vedamasis lygmuo, prie kurio mes turime lygiuotis”, - kalbėdamas Lietuvos radijo laidoje “Dienos tema” sakė V. Adamkus.

Prezidento manymu, partarųjų savaitės skandalų ir

(Nukelta į 4 psl.)

PLB VALDYBOS KREIPIMASIS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos kreipimasis į Lietuvos Respublikos Prezidentą Valdą Adamką dėl nedalyvavimo 2005 m. gegužės 9 d. Maskvoje organizuojamame pergalės prieš nacistinę Vokietiją 60-mečio minėjime.

Jūsų Escelencija Respublikos Prezidente Valdai Adamkau,

PLB valdyba prašo ir ragina Jus nedalyvauti gegužės 9 dienos renginyje Maskvoje, o inicijuoti trijų Baltijos valstybių kuo iškilmingesnį antinacinės pergalės Europoje 60-mečio minėjimus savose šalyse ir juose pagerbti antinacinio pasipriešinimo dalyvius, nacistinės okupacijos aukas bei atstovauti mūsų Tėvynei Europos Sąjungos organizuojamuose renginiuose.

PLB valdyba pareiškia, kad kartu su visomis demokratiją gerbiančiomis tautomis ir valstybėmis džiaugiasi antihitlerinės koalicijos pergale Europoje, apvainikuota 1945 m. gegužės 8 d. įsigaliojusia Vokietijos besąlygiška kapituliacija.

Pergalė prieš nusikalstamą žmonijai totalitarinį nacizmą pareikalavo daugelio tautų milijonų žmonių gyvybių ir didžiulių materialinių nuostolių. Nacių Vokietijos okupacija buvo nužymėta Vidurio ir Rytų Europos valstybių ir tautų pavergimu, žmonių

pragariškais kančiomis, jų orumo ir moralės žlugdymu, pavergtų valstybių gyventojų žudymu, holokaustu. Mes reiškiamo pagarbą ir lenkiam galvas prieš visus kovotojus, nugalėjusius nacistinį slibiną, nepaisant jų tautinės kilmės ir valstybinės priklausomybės. Taip pat atiduodame pagarbą nacistinės okupacijos aukoms.

Totalitarinė komunistinė Sovietų Sąjunga, prisidėjusi prie pergalės prieš buvusią savo bendrininkę nacistinę Vokietiją, atliko teigiamą vaidmenį tik iš dalies, kadangi kovą prieš nacizmą panaudojo savo imperiniams planams vykdyti. Ji pasinaudojo 1939 m. suokalbį su nacistine Vokietija vaisiais ir antrą kartą okupavo Baltijos valstybes. Nepaisant heroiško baltų pasipriešinimo, beveik dešimtį metų trukusio partizaninio karo, įvairių neginkluoto pasipriešinimo formų, Lietuvai, Latvijai ir Estijai teko patirti 50 metų trukusią Sovietų Sąjungos totalitaristinio komunizmo žiaurią okupaciją. Nuo sovietinės ekspansijos nukentėjo ir dauguma kitų Vidurio ir Rytų Europos tautų. Tačiau jų valstybingumas nebuvo sunaikintas. Baltijos valstybių sunaikinimas reiškė tarptautinės bendruomenės koegzistavimo pamatinio principo paneigimą, dėl ko dauguma demokratinių

pasaulio valstybių, su JAV priešakyje, Baltijos valstybių okupacijos nepripažino.

Rusijos Federacija, neigdama savo pirmtakės SSRS atsakomybę už Baltijos valstybių sunaikinimą, nepripažindama jų valstybingumo tęstinumo nuo 1940 m. okupacijos ir jos pasekmių, turi susilaukti ne tik Baltijos valstybių, bet ir tarptautinės bendruomenės susirūpinimo, kad šiuo precedentu Maskva pratęsia savo pirmtakės SSRS veikimo metodus. Rusijos Federacija vėl bando totalitaristine dvasia vertinti ir rikiuoti skaudžius Europos, kartu ir Lietuvos, praeities faktus. Maskva, išskeldama revanšistinius akcentus (tik taip galima vertinti teiginį neva 1940 m. Lietuva bei Latvija ir Estija savanoriškai įstojo į SSRS), falsifikuodama istorinę tiesą, bando sujaukti demokratijos ir taikus gyvenimo brandinimą Europoje. Ateityje gali iškilti grėsmė Lietuvos suverenumui.

Jūsų Ekscelencija Prezidente, jau vien čia paminėti motyvai kelia rimtų abejonių dėl Lietuvos atstovavimo politiškai nekorektiškame ir, mūsų giliu įsitikinimu, Lietuvai ypač kenksmingame Rusijos Federacijos organizuojamame gegužės 9 d. renginyje prasmės.

PLB Valdybos vardu,
Gabrielius Žemkalnis
PLB Valdybos pirmininkas

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimo Etikos ir procedūrų komisija nusprendė, kad devyni Seimo nariai, kuriuos 2004-ųjų rinkimuose rėmė su dujų verslu susijusios bendrovės arba kurie turi interesų dujų versle, Gamtinių dujų įstatymo svarstyti negali. Seimui pateiktos parlamentarų Audroniaus Ažubalio, Antano Boso, Eligijaus Masiulio, Raimundo Palaičio, Kazimiro Prunskienės, Kęstučio Glavecko, Vytauto Grubliausko, Aldonos Staponkienės, Vladimiro Orechovo pavardės. Visus, išskyrus V. Orechovą, rėmė su dujų verslu susijusios bendrovės. V. Orechovas, komisijos teigimu, turi interesų dujų versle.

Dauguma minėtų Seimo narių jau buvo parašę pareiškimus, kad dėl galimo interesų konflikto nusišalina nuo svarstymo. A. Bosas pareiškė nusišalinąs iš karto po to, kai Seimo posėdyje perskaityta Etikos komisijos išvada. Po išvados pateikimo Seimo pirmininkui pareiškimą dėl nusišalinimo nuo šio svarstymo pateikė ir Seimo narys Algimantas Matulevičius.

Pareiškimo dėl nusišalinimo nėra pateikę K. Prunskienė, R. Palaitis ir V. Orechovas. Etikos komisija pateikė šią išvadą vykdydama Seimo narių Petro Gražulio ir Juliaus Veselkos prašymą įvertinti, ar svarstant Gamtinių dujų įstatymo pataisas gali balsuoti parlamentarai, kuriuos rinkimuose rėmė “Dujotekana”.

Neatsisakę ankstesnių darbų ir pomėgių Seimo nariai tyčiojasi iš įstatymų. Dar vienam politikos naujokui iškilo grėsmė prarasti Seimo nario mandatą. Seimo Darbo partijos frakcijos narys Rimvydas Turčinskas nuslėpė, kad atlieka operacijas Marijampolės apskrities ligoninėje, kuriai vadovavo prieš tapdamas parlamentaru. R.Turčinskas sausio 4 d. su ligonine sudarė sutartį dėl neatlygintinų sąnario protezavimo operacijų. Jis teigė, kad operacijoms skiria susitikimų su rinkėjais laiką. darbo partijos narys mano, kad operuodamas Marijampolės gyventojus geriausiai vykdo įsipareigojimus savo rinkėjams. “Žinoma, operacijos metu mes nebendruojame. Tam turime laiko ir prieš, ir po operacijos”, tikino R.Turčinskas. A.Salamakinas įsitikinęs, kad ligonius operuojantis R.Turčinskas pažeidžia ne tik Konstituciją, bet ir Darbo kodeksą numatantį, jog bet kuris darbas turi būti teisingai atlygintas. LR

Įvyko Liberalų ir centro sąjungos pirmininko rinkimai. Paaiškėjo, kad jais domisi ir STT. Šios tarnybos automobilis šmėkštelėjo prie TV3 televizijos. Žurnalistams buvo pakištas vieno iš pretendentų į postą Vilniaus mero A.Zuoko teisme paskelbtas pokalbių įrašas. “Jau pusantrų metų mane persekioja visokie STT agentai. Šakės! Dabar jie tokių dalykų prisigalvojo, net prieš mūsų partijos rinkimus”,- apie STT agentų “operaciją” prie TV3 tik iš “*Respublikos*” sužinojęs A.Zuokas apstulbo. “*Lietuvos rytui*” jis teigė esąs priblokštas naujos atakos. Ypač suglumino tai, kad šioje nešvarioje istorijoje matyti specialiųjų tarnybų, kurios ir toliau mėgina diktuoti savo sąlygas politikams, pėdsakas.

Parlamentarai Petras Gražulis bei Julius Veselka Seimo Etikos ir procedūrų komisijai apskundė būrį kolegų, įtardami, kad šie gali ginti dujų tiekimo tarpininkės “Dujotekanos” interesus. Seimo etikos sargų prašoma išaiškinti, ar būrys Seimo narių, dalyvaudami balsavime dėl Gamtinių dujų įstatymo, tiesiogiai liečiančio “Dujotekanos” uždirbamus pelnus, neįsivėlė į viešųjų ir privačių interesų konfliktą. “Jie gynė “Dujotekanos” interesus”, - “*Lietuvos žinioms*” pareiškė Gražulis.

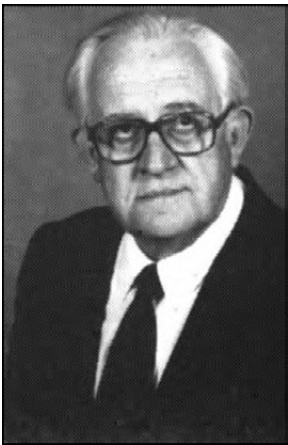
Lietuvos žydai jau parengė trečiąją pretenzijų į turtą sąrašą ir artimiausiomis savaitėmis jį ketina įteikti Vyriausybei. Šiemet galintis prasidėti turto restitucijos procesas pranašauja ne tik konfliktus tarp Lietuvos žydų bendruomenių, bet ir Tado Ivanausko zoologijos muziejaus, bibliotekų, kitų įstaigų iškraustymą iš dabartinių pastatų. Žydų akiratyje - pusšimtis Kauno objektų. Prognozuojama, kad turto grąžinimas gali virsti dar neregėto masto karu tarp Lietuvos žydų.

Vidaus reikalų ministras Gintaras Furmanavičius patvirtino, kad Jurgis Jurgelis nuo vasario 17 d. nebevadovaus Valstybės sienos apsaugos tarnybai. “*Respublikos*” žiniomis, J.Jurgelis vasario 18 d. turėtų užimti patarėjo pareigas vienoje iš VRM priklausančių statutinių organizacijų. Paklaustas, ar jam nebuvo darytas spaudimas pačiam parašyti prašymą atleisti iš pareigų, J.Jurgelis pareiškė: “Aš tiek galiu pasakyti: diskusija su ministru buvo ilga, skaičiavome variantus, bet pareiškimą aš parašiau pats”.

KGB veiklą Lietuvoje tirianti parlamentinė komisija gavo sovietų saugumo rezervo karininkų bylas, saugomas Ypatingajame archyve. Tarp pateiktų dokumentų yra ir Seimo pirmininko pavaduotojo Alfredo Pekeliūno bylos ištraukos, nors jis pats neigė davęs sutikimą būti įtrauktas į KGB rezervą. Ypatingajame archyve šiuo metu saugoma per 400 bylų, kuriose minimi 238 asmenys, buvę įtraukti į KGB rezervą.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Vasario 1 dieną Popiežius Jonas Paulius II buvo paguldintas Romoje į ligoninę, į Gemelli Polikliniką kvėpavimo organų uždegimo skyrių. Vatikano spaudos ryšininkas Joaquin Navarro – Valli paskelbė, kad 84 metų amžiaus popiežius susirgo kvėpavimo takų uždegimu ir ligoninėn pateko atsargumo dėlei. Kvėpavimas pasunkėjo, prasidėjo gripas, kilo pavojus, kad įmanoma gauti plaučių uždegimą, kitas komplikacijas. Vatikano turistai iš Lenkijos ir Filipinų meldėsi Šv. Petro aikštėje už popiežiaus sveikatą. Gydytojai budėjo, nes toje ligoninėje popiežius yra buvęs daug kartų. Sveikatos reikalų įstaigos pagrindinis budėtojas kardinolas Javier Lozano Bragan priminė reporteriams, kad popiežius yra paliestas Parkinsono ligos ir turi skausmus šlaunies bei kelio kauluose. Kardinolas suminėjo korespondentams įvairias popiežiaus kančias. Gegužės 13 d. 1981 metais popiežius šv. Petro aikštėje buvo peršautas, 1992 m. jis liepos 15 pergyveno kolon operaciją. Gruodžio 25 d. Kalėdų ceremonijose popiežius pergyveno temperatūros pakilimą

— Keliais sakiniiais —

• **Prezidentas Bush** pasakė kalbą į tautą, nušviesdamas padėtį. Prezidentas pirmiausia paminėjo padėtį Ukrainoje, kuri pagaliau išsirinko valstybės prezidentą. Toliau jis pabrėžė Irake įvykčius balsavimus. Kalba palietė dabartinę padėtį Irake. Prezidento kalba 30 sykių buvo pertraukta plojimais. Kalbėtojas iškėlė savo kalboje daug teigiamų ir patenkinamų dalykų. Neužmiršo jis ir neigiamų. Kalbos išklaušė kariuomenės viršininkai, Aukščiausiojo Teismo nariai, užsienio diplomatai.

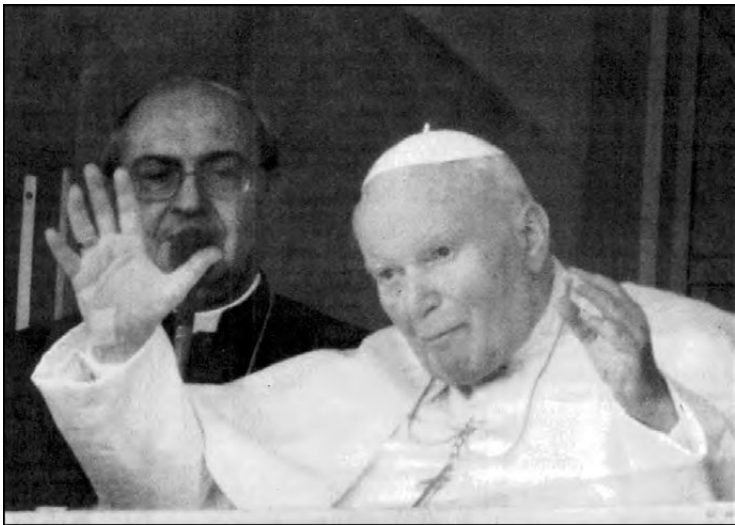
• **Izraelio** premjeras Ariel Sharon susitarė su Palestinos laisvinimo štabo vadu susitikti ir pasitarti dėl taikos Artimuose Rytuose. Kaip žinoma, karo veiksmai vyksta jau daug metų. Palestiniečių vadovas Abbas priėmė Egipto prezidento Mubarak siūlymą susitikti Egipte ir pasikalbėti apie paliaubas. Pasimatymas bus Raudonosios jūros kurorti-

SERGA POPIEŽIUS

susirgo “širdies pykimo prie- puoliais, turėjo per įtemptą Kalėdų šventę 1995 metais. Po metų šv. Tėvas turėjo pertraukti ceremonijas generalinėje audiencijoje. Artrito skausmai 2002 m. kovo mėn. sustabdė kojos skausmus, o kovo mėn. pasklido žinia apie Parkinsono ligą ir atėjusį drebėjimą. Birželio mėn. po persodinimą sekusių operacijų popiežius turėjo nelengvas operacijas, 1993 m. jis išsinarino peties kaulą, reikėjo operacijų, griūdamas popiežius susilaužė kojos kaulus, reikėjo operacijos, vasario mėn. atėjo nedidelis gripas, o 1999 birželio mėn. gripas ir kosulys neleido popiežiui laikyti šv. Mišių Krokuvoje, Lenkijoje. Pagaliau šių metų sausio 31 d. popiežius pateko į Romos ligoninę su kvėpavimo takų sutrikimu, o, galimas daiktas su plaučių uždegimu, nes su įvairiais skausmais jis negali nei ramiai gulėti nei kosėti. Kardinolas Angelo Sodano, Vatikano

valstybės ministras, nuramino Italijos televiziją, sakydamas, kad pacientas stiprėja, geriau jaučiasi ir sveiksta. Kiti gydytojai sutinka, kad labai dažnai vyresnio amžiaus žmonės pasiduoda plaučių uždegimams, ypač jei jie yra susilpninti Parkinsono ligos ar kitų negalavimų.

Amerikoje Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Scott McClellan pasakė spaudai, kad “Mintys ir maldos nukreiptos visame pasaulyje net popiežiaus sveikatą”. Romoje Vyriausias žydų rabinas Riccardo Di Segni paskelbė, kad jis meldžiasi už katalikų popiežiaus sveikatą. Visame pasaulyje vienas bilijonas katalikų meldžiasi už pacientą, kad jis kuo greičiau pasveiktų. JAV katalikų laikraštis *Amerika* rašė, kad “Kaip krikščionys, mums mirtis nėra tai, ko mes bijome. Tai yra nauja pradžia, bet tai vis vien atneša skausmą”.

Popiežius Jonas Paulius II teikė palaiminimą žmonėms Romoje per Agostino Gomelli ligoninės langą sekmadienio Angelus maldos metu žmonėms, kurie buvo susirinkę ligoninės aikštėje. AP

niame mieste Sharm el Sheikh. Pasitarime sutiko dalyvauti ir Jordano karalius Abdullah. Dar nežinia ar tame susitikime dalyvaus naujoji JAV valstybės sekretorė dr. Rice. Palestinos kareivių vadovybė paskelbė, kad ji susprogdino neseniai pastatytą požeminį tunelį, kuris buvo naudojamas ginklams iš Egipto ir kontrabandai pervežti.

• **Romoje** kalbama, kad popiežius Jonas Paulius II yra parašęs pasitraukimo laiką, kuriuo jis užbaigia savo “misiją”. Kai kurie istorikai tvirtina, kad popiežius nėra iš tų Bažnyčios vadovų, kurie pasitrauktų savanoriškai. Paskutinis pats pasitraukęs popiežius buvo 13 šimtmečio popiežiaus Celestine pasitraukimas 1294 metais, kai jis buvo sunkiai susirgęs ir negalėjo net kalbėti.

• **Prezidentas Bush** po savo kalbos, kurioje jis Kapitolyje svarstė socialinės apsaugos klausimus, išvyko aplankyti penkias valstijas, kur

bandė gauti paramą iš gyventojų, kuriems jis siūlė reformuoti socialinį draudimą. Jis pabrėžė, kad nenori reformų, kurioms priešintųsi gyventojai. Čia ne politinis klausimas, bet dabartinė sistema veda apdraudos klausimus į bedugnę, kalbėjo prezidentas Šiaurinėje Dakotoje ir Montanoje. Svarbiausias jo siūlymas ragino jaunos darbininkus dėti sutau- pas į bankus ir taupyti jas senatvei, juodai dienai.

• **Valstybės sekretorė** dr. C. Rice, išvykusi į pirmąją savo kelionę, tvirtai puolė Irano dvasininkų vyriausybę, kuri pasirodė teroristų lizdas. Visai panašiai apie Iraną kalbėjo prezidentas Bush savo “State of the Union” kalboje. Pasaulis turėtų išeiti į kovą su Irano režimu, pareiškė prezidentas Bush. Amerika jau 25 metai neturi su Iranu diplomatinių ryšių, kalbėjo sekretorė Rice.

• **Irako** balsavimuose, kaip ir buvo tikėtasi, didelę dau- (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

JALTOS KONFERENCIJOS PADARINIAI

Antikos laikų mąstytojas Ciceronas Herodotą, kuris yra pasakęs, jog “žmonės, nesupratę istorijos, lieka vaikais”, pavadino net istorijos tėvų. Jis pirmas parašė to meto kultūringų tautų istoriją. Herodotą (apie 485-425 m. prieš Kristų) kai kas vadina niekada nesenstančia biblija.

Stebėdami politinius įvykius Lietuvoje, drįstame tarti, kad nežinome istorijos arba nenorime žinoti. Pastaruoju metu skirtingai vertinama sovietinė praeitis. Pasaulis pasmerkė nacizmą, tačiau sovietinį komunizmą tebetoleruoja ir šandien. Po Seimo rinkimų tebekalbama, kad į valdžią grįžo sovietinė nomenklatūra, kuri daugel metų buvo teisinama ir Lietuvos sovietinė praeitis “baltinama”. Nuolatos teigiama, kad socializmas padėjo atsilikusiems kraštams Europoje sukurti gerą gyvenimą. Tad rengiami Antano Sniečkaus minėjimai ir sakoma, kad “prie ruso buvo geriau”. Tas nuoseklus sovietinio komunizmo, tik kitais vardais, reabilitavimas Lietuvoje į vyriausius valstybės postus ir atvedė nomenklatūros veikėjus. Nuolatinis priminimas “užmiršti praeitį ir žiūrėti tik į ateitį” ir yra KGB archyvų įslaptinimas 70-čiai metų. Nenorima žinoti, kad KGB buvo ne Lietuvai dirbanti įstaiga. Čia iškyla esminė problema: kodėl nacių Hitleris ir nacių režimas smerkiamas, o Hitlerio draugas Stalinas ir sovietų komunizmas – ne.

Mus tebeseka nusidriekęs Jaltos šešėlis iš 1945 metų, kai vasarį suskrido didžiųjų valstybių vadovai į kurortą prie Juodosios jūros. Raudonoji armija tada jau kontroliavo didžiąją Lenkijos dalį. Pradėdamas derybas dėl pokarinės Europos likimo, Stalinas galėjo vesti jas iš savo stiprios pozicijos. Tai buvo antroji konferencija nuo vasario 4 iki 11 dienos. Trys didieji – JAV prez. T. Roosevelt, Anglijos min. pirm. W. Churchill ir sovietų Sąjungos diktatorius Stalinas ir tų valstybių užsienio reikalų ministrai sprendė ne tik Europos ateitį. Daug nesutarimų buvo dėl Lenkijos: kas ją valdys. Stalinas nesutiko, kad valdytų Mikolajczik vyriausybė, grįžusi iš Londono. Jis laimėjo, kad valdytų Liublino komitetas – jo patvirtinti komunistai. Bet svarbiausias klausimas buvo su naikinti Vokietijos nacizmą visiems laikams. Tačiau besąlyginės kapituliacijos sąlygos nebuvo diskutuotos. Amerika negalėjo užmiršti Japonijos karo ir kvietė Sovietų Sąjungą padėti. Stalinas be didelio noro sutiko, bet pareikalavo Kurilų salų sau. Anglosaksai su tuo sutiko ir dabar nebekreipia dėmesio į Japonijos reikalavimą, kad pagrobtas salas Rusija grąžintų japonams. Jaltoje buvo diskutuojami ir kiti klausimai, kuriuos Stalinas laimėjo, nes vakariečiai nusileido. Jaltoje buvo visa Rytų Europa palikta Sovietų sferoje ir Rytprūsiai su Karaliaučiumi laikinai paliekami valdyti Sovietams, o galutinis jų likimas sprendžiamas Taikos konferencijoje, kurios nebuvo iki šių dienų. Po to JAV Valstybės sekretorius Stetinius skelbė, kad “Jaltos susitarimai buvo JAV ir Anglijos visiškas triumfas”. Vakarai, nepajėgdami pasipriešinti Stalinui Jaltoje, pasmerkė Lietuvą, Latviją ir Estiją ir Rytų tautas 50 metų sovietų okupacijai, o dabar, Sovietų Sąjungos teises perėmusi Rusija, neatsisako sovietinės imperijos idėjų ir kviečia mus sovietinės moralės dvasioje ir iki šiol nenuiteistų karinių nusikaltėlių draugijoje, minėti pergalę prieš fašizmą ir nusikaltimus vertinti sovietiniu, bet ne europiniu mastu.

S. Tūbėnas

V. Adamkus: LIUSTRACIJOS KOMISIJA ARBA NEDIRBA, ARBA YRA NEKOMPETENTINGA

Prezidentas Valdas Adamkus griežtai kritikuoja buvusių KGB pareigūnų veiklą vertinančios Liustracijos komisijos veiklą. Kalbėdamas Lietuvos radijo laidoje “Dienos tema”, V. Adamkus “liūdna padėti” vadino Liustracijos komisijos veiklos rezultata, kai beveik per ketverius darbo metus komisija teišaiškino kelis buvusius KGB bendradarbius, neįvykdžiusius Liustracijos įstatymo reikalavimų ir nusiėpusius buvusių bendradarbiavimo faktą.

“Tai tik parodo, kad komisija arba nesiima jai paves-to darbo, arba yra nekompetentinga tą darbą atlikti. Aš drįstu tą pasakyti. Žinau, kad tai gali sukelti tam tikrų audrų ar audrelių šaukšte, bet čia rimtas reikalas. Jeigu tokia komisija per tiek metų randa tik kelis atvejus, kuomet visuomenė gali savaime nurodyti komisijai apie šimtus atvejų - tai čia yra liūdna padėtis”, - sakė V. Adamkus.

Valstybės saugumo departamento pareigūnas Vytautas Damulis neseniai pasitraukė iš Liustracijos komisijos pirmi-ninko pareigų motyvuodamas

tuo, jog negali vadovauti komisijai, turėšančiai tirti ir jo tiesioginio vadovo - Arvydo Pociaus priklausymą KGB rezervui.

Liustracijos komisijos darbą kritikavo ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Alvydas Sadeckas, kurio teigimu, didžiausią pavojų nacionaliniam saugumui šiuo metu kelia ne buvę KGB rezervo karininkai ar prisipažinę agentai, o iki šiol neidentifikuoti slaptieji bendradarbiai.

Anot A. Sadecko, Liustracijos komisija, turėjusi registruoti buvusius KGB ir kitų sovietinių specialiųjų tarnybų darbuotojus bei slaptuosius bendradarbius, kurie tai pripažino, taip pat rinkti informaciją apie tai nusiėpusius asmenis, dirbo nepakankamai efektyviai. A. Sadecko teigimu, Liustracijos komisija galėjo aktyviau rinkti ir tikrinti antrinių šaltinių informaciją, esą vienas ar kitas gyventojas bendradarbiavo su slaptosiomis tarnybomis.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, pasikvie-

tęs institucijų, atsakingų už Liustracijos įstatymo įgyvendinimą, - Valstybės saugumo departamento (VSD), Generalinės prokuratūros bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro - atstovus, svarstė, kaip būtų galima patobulinti liustracijos procesą.

Buvo sutarta, kad turėtų būti išplėsta Liustracijos komisijos sudėtis. Dabar ją sudaro penki VSD, Generalinės prokuratūros bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro atstovai. A. Sadecko manymu, į komisiją turėtų būti įtraukti teisininkai ir kiti visuomenėje gerbiami asmenys, kad būtų užtikrintas liustracijos proceso neutralumas

V. Adamkus taip pat pakartojo įsitikinimą, jog priėjimas prie archyvų, liudijančių sovietinių specialiųjų tarnybų praeitį, turi išlikti netaikant jokių laiko apribojimų. Tiesa, V. Adamkus pridūrė, jog, ven-giant siekių susidoroti ar persekioti, archyvai turi būti prieinami kompetentingiems asmenims, istorijos tyrinėtojams.

LGITIC

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

gumą balsų gavo šįitų kandidatai, vadovaujami nuosaikaus Didžiojo Ajatolos Ali al Husseinio al Sitani vadovaujami šįitai. Iš visų 1.6 milijonų suskaičiuotų balsų jo įteiktas kandidatų sąrašas gauna daugiausia balsų. Tas ajatola buvo gimęs kaimyniniame Irane. Balsavimai vyko 5.200 būstinių. Balsuoti galėjo 14 milijonų žmonių. Sunitai darė ką galėjo sutrukdyti balsavimą, jie šaudė savo raketas ir degino naftos vamzdžius bei pom-pas, žudymai nesiliovė kelias dienas, žuvo apie 30 žmonių, jų tarpe trys JAV jūros pės-tininkai. Allawi yra po Didžiojo Ajatolos antroje vietoje su 360,500 balsais.

• **Milano teisėjas** sukėlė nemažą skandalą, kai jis atmetė teroristų kaltinamą, kad jie įtariamais teisungumu laužymu. Jis atmetė kaltinimus, sakydamas, kad penki įtariamieji veikė, kaip partizanai karo metu, todėl žodis “teroristas” netinka.

• **Baltieji Rūmai** pareikalavo iš lėšų komiteto dar 80 bilijonų dolerių karo veiksmams Afganistane ir Irake. Apie 90 procentų tų lėšų skirta kovoms Irake.

• **Šalia cunami** padarytos žalos Ekvadoro jūros pakraštį nuteriojo visa eilė nedidelių žemės drebėjimų, kurie dar daugiau įbaugino pajūrio gyventojus.

• **Japonija** paskelbė praėjusių metų prekybos padėtį. Patirta, kad kartu su prekyba iš Hong Kongo Kinija gerokai pralenkė JAV-bes kaip prekybos partnerė.

• **Nedidelė Azijos** konstitucinė monarchija vėl pradėjo nerimauti. Karalius Gyanendra paskelbė perversmą ir įsakė kariuomenei suimti Nepalo vyriausybę, su premjeru Sher Bahadur Deuba. Karalius Gyanendra pasigyrė, kad jis vadovauja 78.000 kariuomenei, kuri prižiūrės spaudos laisvę, susirinkimų teises. Naujasis karalius perėmė valdžią iš savo vyresnio brolio. Sostinės Katmandu gyventojai supirkinėjo gazoliną ir maisto atsargas, nes niekas nežino kaip ilgai tęsis Nepalo vyriausybės kaitaliojimas.

• **Jungtinių Tautų** generalinis sekretorius Kofi Annan patvirtino prezidento Bush paskirtus asmenis rūpintis cunamio paliestiems kraštams pagalbos teikimą. Prezidentas paskyrė ir JT patvirtino buvusį JAV prezidentą Bill Clinton ir savo tėvą, buvusį JAV prezidentą George H.W. Bush. Jiems teks veikti su audros paliestais kraštais.

• **Po ilgos**, sunkios ligos naktį į sausio 31-mąją dieną Kijeve mirė naujojo Ukrainos prezidento motina Varvara Juščenko. Ji daug metų dirbo kaip matematikos mokytoja. Jos sveikata pablogėjo, kai ji

išgirdo, kad politiniai priešai bandė nunuodyti jos sūnų. Prezidentas Viktor Juščenko sakė, kad jo mama buvo labai darbšti moteris. Ji sakiusi, kad “Išmokai vaikščioti – pradėk dirbti”.

• **Didžiausia pasaulyje** draudimo bendrovė “Nunich Re” paskelbė, kad draudimo apdrauda daug nekainuos, nes daug nukentėjusių kraštų nenumatė cunamio. Teks sumokėti apie 100 mln. Šveicarijos frankų (apie 88 mln. dol.).

• **Naujas Ukrainos** prezidentas Viktor Juščenko pareiškė, kad Turkmenija padidino iš Ukrainos gaunamas gamtinių dujų kainas nuo 44 dolerių iki 58 dolerių už 1,000 kubinių metrų. V.Juščenko sakė, kad pabrangusios dujos bus rimta kliūtis Ukrainos ekonomikai.

• **Prancūzijos** prezidentas Jacques Chirac pasiūlė surengti referendumą, kad Europos Sąjungos pasirinktų sąjungos konstituciją dar šią vasarą, greičiausia birželio mėnesį.

• **Rusijos** prezidentas V. Putin pašalino iš pareigų savo ekonominių reikalų patarėją A. Ilarionov, nes šis kritikavo, kad prezidentas įveltas į Rusijos naftos bendrovę, pasi-davęs jos ekonominei politikai.

• **Britų Kolumbijos** teisininkai išaiškino atvejus, kai galvijai siunčiami į JAV, nors galvijai sirgą juodlige ir nepastovi.

**BALTIJOS
PREZIDENTŲ
NEBUVIMAS
NESUGADINS
PERGALĖS ŠVENTĖS
MASKVOJE**

Maskva, vasario 10 d. (Delfi). Maskva nesikrims, jeigu Latvijos, Lietuvos ir Estijos vadovai neatvažiuos gegužės 9 dieną į Pergalės 60-mečio iškilmes, mano Rusijos parlamento tarptautinių reikalų komitetas.

"Jeigu šių vadų nebus, mums tai - ne katastrofa, ir jeigu jie neatvažiuos, šventės tai nesugadins", - pareiškė Valstybės Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininkas Konstantin Kosačiov. Pasak jo, kvietimai dalyvauti Pergalės jubiliejaus iškilmėse buvo nusiųsti 54 valstybių vadovams.

"50 valstybių vadovai padėkojo ir juos priėmė, 51-asis - Anglijos premjeras Tony Blair užsiminė, kad gegužės 5 dieną jo šalyje vyks rinkimai, ir tai suprantama, ir tik trijų Baltijos valstybių vadai nieko neatsakė", - spaudos konferencijoje pažymėjo K.Kosačiov. "Remiantis jų (Baltijos šalių prezidentų) veiksmais susidaro įspūdis, kad savo atvykimą į Maskvą jie nori pateikti kaip dovaną ar kažkokią nuolaidą, už kurią galima kažko prašyti ar net reikalauti", - sakė deputatas.

Drauge jis atkreipė dėmesį į "provokacinius, įžeidžiamus pareiškimus dėl Rusijos, kurie daromi Latvijoje, pradedant prezidentu ir baigiant Seimo tarptautinių reikalų komiteto vadovu".

"Aš manau, jog šių provokacijų esmė - kad Rusija atšauktų kvietimą, bet tokios dovanos jie negaus", - pareiškė K.Kosačiov. "Jeigu šie provokaciniai pareiškimai bus tęsiami, mes ketiname iškelti mūsų santykių klausimą Vals-tybės Dūmos posėdyje", - pridūrė deputatas.

Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininkas suklydo teigdamas, kad visų trijų Baltijos šalių vadovai dar neatsiliepė į Vladimir Putin kvietimą dalyvauti pergalės prieš nacizmą 60-mečio iškilmėse, nes Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga dar sausio pradžioje pranešė priimanči Rusijos vadovo kvietimą. V.Vykė-Freiberga tada pažymėjo mananti, kad Rusijos sostinėje vyksiančiose iškilmėse ji turi dalyvauti kartu su kitų Europos valstybių vadovais.

LR Prezidentūros kanceliarijai vadovaus 41 m. Osvaldas Markevičius. Nurungės šešis varžovus, 2005 02 11 jis laimėjo skelbtą viešąjį konkursą kanclerio pareigoms užimti.

Vakarų ir Pietų Lietuvos laisvės kovotojų vadų susitikimas 1949 m. vasario 11 d. Antroje eilėje stovi iš kairės ketvirtas Vakarų srities štabo vadovas Vytautas Gužas-Kardas, penktas – Tauro apygardos vadas Aleksandras Grybinas-Faustas, septintas – Vakarų Lietuvos srities vadas Aleksandras Milaševičius-Ruonis, devintas – Pietų Lietuvos vadas Adolfas Ramačius-Vanagas, dešimtas – Kęstučio apygardos štabo viršininkas Robertas Gedvilas-Remigijus, vienuoliktas – Vakarų Lietuvos srities informacijos skyriaus vadovas Antanas Liesys-Idenas.

(Iš "Už laisvę ir Tėvynę")

**ISTORIKAI RAGINA PREZIDENTĄ NEVYKTI Į MASKVĄ
IR TUO PADEMONSTRUOTI LIETUVIŲ TAUTOS SAVIGARBĄ**

Vilnius, vasario 8 d. (ELTA). Daugiau nei 50 Lietuvos istorikų ragina prezidentą Valdą Adamkų nevykti į Maskvoje rengiamą pergalės prieš nacistinę Vokietiją 60-mečio minėjimą. Tokiu būdu esą būtų pademonstruota mūsų šalies visuomenės savigarba.

Valstybės vadovui adresuotame laiške istorikai pabrėžia, jog Maskva šiandien yra ne ta vieta, kur Lietuva galėtų aukščiausiu lygiu dalyvauti pagerbiant kovotojus su nacizmu. Mat Sovietų Sąjunga, kurios paveldėtoja yra šiandieninė Rusija, kovą prieš nacistinę Vokietiją panaudojo savo imperinių ambicijų realizavimui.

"Tiesiogine tų ambicijų auka tapo trys Baltijos valstybės, tarp kurių - ir Lietuva. Pažymėtina, kad nuo sovietinės ekspansijos nukentėjo ir dauguma kitų Vidurio Rytų Europos tautų, tačiau kaip valstybės buvo sunaikintos tik trys Baltijos valstybės. Taigi Baltijos valstybių atžvilgiu Sovietų Sąjunga realizavo ypatingą savo ekspansijos formą - teritorinę ekspansiją", - teigiama laiške.

Anot istorikų, tokia ekspansinė forma nepateisinama net kovos su nacizmu kontekste. Okupuodama ir aneksuodama Baltijos valstybes Sovietų Sąjunga tuo pačiu esą pasikėsino į elementariausią tarptautinės bendruomenės egzistavimo sąlygą. Todėl didžioji dalis civilizuoto pasaulio, visų pirma JAV, Baltijos valstybių sunaikinimo nepripažino.

"Faktas, kad šiandieninė Rusijos Federacija neigia savo pirmtakės SSRS atsakomybę už Baltijos valstybių sunaikinimą, kuria pavojingą precedentą ir šiandieninei tarptautinei bendruomenei. Todėl nesi-taikstyti su tokio precedento kūrimu Baltijos valstybėms, arba bent vienai iš jų, yra ne tik tiesioginis nacionalinis suinteresuotumas, bet ir tarptautinė pareiga", - teigia istorikai.

Pasak laiško autorių, šiandieninės mūsų visuomenės požiūris į 1940 metais įvykdytą Lietuvos okupaciją yra tiesiogiai susijęs su mūsų visuomenės tapatumu. Jei visuomenė taikstysis su versija, kurią kelia Rusijos Federacija, neva 1940 metais Lietuva savanoriškai įstojo į SSRS, ji esą tiek teisiškai, tiek idėjiškai pakirs savo valstybingumo pamatus. Kartu būtų pripažinta nuostata, neva Sovietų Sąjunga išvadavo Lietuvą iš nacistinės okupacijos kaip savo teritoriją. Tai esą gali turėti esminių neigiamų pasekmių Lietuvos, kaip demokratinės valstybės, perspektyvai.

"Paprasčiau tariant, šiandieninis prezidento apsisprendimas nedalyvauti gegužės 9 dienos renginyje Maskvoje liudytų elementarią Lietuvos visuomenės savigarbą", - pažymima laiške.

Istrikų įsitikinimu, jokie pragmatiniai ekonominės ar politinės naudos skaičiavimai bei diplomatinio protokolo motyvai neturėtų atsverti šių argumentų. V. Adamkaus nedaly-

vavimas iškilmėse neturėtų būti traktuojamas kaip Lietuvos asocijavimasis su nacistiniu režimu ar kaip antirusiškos nuostatos, nepagarba Rusijos Federacijai bei rusų tautai.

"Lietuvos visuomenė turi pakankamai daug galimybių bei priemonių aiškiai pareikšti, kad nacizmą ji laiko didžiausia XX amžiaus žmonijos nelaime, taip pat gali rasti daugybę būdų išreikšti savo pagarbą bei padėką kovotojams su nacizmu", - pabrėžė istorikai.

Lietuvos vadovas iki šiol nėra pareiškęs, ar priims Rusijos prezidento Vladimir Putin

kvietimą atvykti į pergalės prieš nacistinę Vokietiją 60-mečio minėjimą Maskvoje. Pasak V. Adamkaus, atsakymą jis ketina duoti mums "strategiškai naudingų laikų", o jį nulems "valstybės interesai, įsipareigojimai tarptautinei bendruomenei, moraliniai tautos principai, jos tragiški išgyvenimai praėjusiame šimtmetyje". Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga, nelaukdama kolegų iš kitų Baltijos šalių apsisprendimo, sausio viduryje paskelbė priimsianti kvietimą, o Estijos vadovas Arnold Ruutel atsakymo taip pat nėra pateikęs.

(Atkelta iš 1 psl.)

DARBAI IR MORALĖ...

nesutarimų šaknys glūdi būtent vertybiniuose ir moralės suvokimo dalykuose, nes visuomenė, šalies vadovo teigimu, per ilgą laiką nutolo nuo tikrųjų moralinių vertybių.

"Deja, mes neieškome, kaip tas giluminės problemas vertinti, bet bandome paversti tai tam tikru politiniu pasimėgavimu, gaudymu vieni kitų, kaltinimais vieni kitiems, o padėtis taip ir lieka neištaisoma", - sakė V. Adamkus.

Prezidentas nesiėmė konkrečiau vertinti atskirų atvejų, tačiau vylėsi, jog į skandalus patekę kultūros bei sveikatos apsaugos ministrai, įvertindami visuomenės reakciją, patys priims deramus sprendimus.

V. Adamkus teigė lauksiąs prokuratūros medžiagos, jeigu tokia yra, apie vidaus reikalų

ministro Gintaro Furmanavičiaus buvusias glaudesnes sąsajas su skandalinguoju EBSW koncernu, kaip skelbė žiniasklaida. "Galvoju, kad prokuratūra turi elgtis taip, kaip privalu. Jei yra medžiaga jų rankose, kuri yra kažką įrodanti ir yra prieš tą asmenį, tai prokuroras lygiai taip, kaip anksčiau prieš vieną Seimo narį, atėjo pas mane ir pateikė visą medžiagą, taip jis turėtų pasielgti ir dabar", - prisimindamas buvusio parlamentaro Virginijaus Martišausko atvejį sakė jis.

Šalies vadovas teigė taip pat ypač griežtai vertinantis žinias apie galimus valdžios piktnaudžiavimus skirstant Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą. V. Adamkus teigė artimiausiu metu šiuo klausimu kalbėsiąs su atsakingais pareigūnais - Valstybės kontrolės ar Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovais.

BRANGŪS TAUTIEČIAI!

Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena. Ilgus šimtmečius nešusi svetimšalių jungą, lietuvių tauta prieš aštuoniasdešimt septynerius metus paskelbė pasauliui, kad ji atstato “nepriklausomą, demokratinius pamatais su tvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje”. Šios eilutės iš Nepriklausomybės akto yra brangios kiekvienam lietuviui, nesvarbu kokiame pasaulio kampelyje jis begyventų. Nepriklausomybės aktas įkūnijo ilgaamžę lietuvių tautos svajonę – gyventi laisvoje, nepriklausomoje valstybėje, išsaugoti ir perduoti ateitiems kartoms tautines vertybes – kalbą, kultūrą, tradicijas ir papročius. Ne viena mūsų tėvų ir protėvių karta kantriai siekė šio tikslo, nenuleisdami rankų tautos išlaisvinimo darbą dir-

bo šviesuoliai inteligentai.

Nuo mūsų šiandien priklausau, kokią valstybę mes perduosime mūsų vaikams ir vaikaičiams. Malonu, kad į demokratinės Lietuvos kūrimą, jos stiprinimą savo gražų indėlį įneša mūsų tautiečiai užsienio šalyse. Jie garsina Lietuvos vardą pasaulyje, padeda kurti teigiamą mūsų valstybės įvaizdį gyvenamuose kraštuose.

Nuoširdžiai sveikinu jus, brangūs tautiečiai, Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga. Linkiu, kad jus lydėtų Vasario 16-osios šviesa, o jos dvasia teiktų jėgų naujiems darbams mūsų Tėvynės labui.

*Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Generalinis direktorius
Antanas Petrauskas*

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Kauno metropolitas, vasario 3 d. Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą Čikagoje. Generalinis konsulas A. Daunoravičius supažindino arkivyskupą su LR konsulato Čikagoje, įsteigto 1924 m., istorija ir jo veikla. Savo viešnagės Čikagoje metu arkivyskupas S. Tamkevičius aukojo mišias Palaimintojo J. Matulaičio misijoje, susitiko su Lietuvių bendruomene kultūros centre “Seklyčioje”. Vasario 5 d. jis lankėsi Ateitininkų namuose ir kalbėjo apie Lietuvos katalikų baž-

nyčią, praėjus 15 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Vasario 6 d. aukojo šv. Mišias Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Čikagoje informuoja, kad nuo š.m. kovo 1 d. LR generalinio konsulato klientai bus aptarnaujami **tik žemiau nurodytu adresu**: 211 E. Ontario St., Suite 1500, Chicago, IL 60611. Priėmimas – pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadieniais priėmimo nėra.

Lietuvių fondo Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir LF Valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis.

LF nuotr.

KANDIDATŲ SIŪLYMAS LIETUVIŲ FONDUI

Lietuvių fondo narių metinio suvažiavimo 2005 m. balandžio 30 d. metu bus renkamas trečdalis LF Tarybos narių trejiems metams – 6 nariai (direktoriai), nes LF Tarybą sudaro 18 narių. Taip pat bus renkami 3 Kontrolės komisijos nariai vienu metų kadencijai. LF Taryba nutarė, kad nuo šių metų kandidatų į LF Tarybą ir Kontrolės komisiją sąrašas bus išsiųstas visiems LF balsuojantiems nariams susipažinti ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki narių suvažiavimo

kartu su pranešimu apie suvažiavimą. LF Taryba sudarė LF Nominacijų komisiją: pirmininkas dr. Antanas Razma, Algirdas Ostis ir dr. Jonas Valaitis.

Lietuvių fondo nariai yra kviečiami siūlyti LF Nominacijų komisijai kandidatus į LF Tarybą ir Kontrolės komisiją, iki **2005 m. kovo 1 d.** pasiųsdami kandidato(ės) vardą, pavardę, adresą, telefoną, trumpą biografiją, trumpą paaiškinimą apie kandidato tinkamumą bei visuomeninę

patirtį ir raštišką kandidato sutikimą. Siūlymus paštu, faksu arba elektroniniu paštu siųsti: **Lithuanian Foundation, LF Nominacijų komisija, 14911 127th Street, Lemont IL 60439. Faksas 630-257-1647. E-paštas:**

admin@lithfund.org

Papildomi kandidatai į LF Tarybą ir Kontrolės komisiją galės būti siūdomi ir LF narių metinio suvažiavimo metu, kaip buvo praeityje, tačiau iki kovo 1 d. gautų kandidatų vardai ir pavardės bus iš anksto praneštos visiems nariams prieš suvažiavimą ir įrašytos į balsavimo korteles. **LF inf.**

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
LXXXVII

100 kalbų reikėtų skelbti užrašus, leisti dokumentus?

Logiškai nesuprantamas ir reikalavimas, kad visomis kalbomis būtų rengiami specialistai specialiosiose ir aukštosiose mokyklose, sudaromos autonominės sritys ir pan. [...] Lietuvių kalba turi ilgaamžę savo istoriją ir gali būti valstybinė kalba. Ja turi būti rengiami ir visų sričių specialistai.

"Jedinstvo" įžeidžiamai menkina rusus ir lenkus, atrodo, tarytum jie niekada nesugebės vidurinėje mokykloje išmokti lietuvių kalbos, kad galėtų studijuoti aukštojoje ar specialiojoje mokykloje. Juk nei Varšuvoje, nei Maskvoje, nei kur kitur niekas lietuviškai nedėsto lietuviams, nemokantiems ar menkai mokantiems rusiškai ar lenkiškai. Visų sričių specialistai privalo būti rengiami tik valstybine kalba. Taip pat nerimti reikalavimai

įkurti tautinėms mažumoms, pirmiausia lenkų, autonomines sritis. Lietuva yra nedaloma ir toms tautoms, kurios turi savo valstybes, respublikas, kurti jų "kolonijas" Lietuvoje - daugiau negu juokingas reikalavimas. Tuomet reikėtų įkurti ir lietuvių autonomines sritis Rusijoje, Baltarusijoje, Lenkijoje, Anglijoje ir kitur. Be to, pavyzdžiui, lenkams Lietuvoje yra sudaromos bene geriausios sąlygos iš visų sąjunginių respublikų - tik Lietuvoje yra pakankamai lenkiškų mokyklų, leidžiama lenkiška spauda ir kt. (Viso to neturi lenkai Baltarusijoje, Ukrainoje ir kitur.)

Pavyzdžiui, vienam rusų tautos vaikui Lietuvos mokykloje tenka apie 1,5, lenkų - apie 1,2 karto daugiau ploto negu lietuvių vaikui. Tautinėms mažumoms ir toliau bus garantuojama teisė tenkinti savo kultūrinius poreikius, kurti

ikimokyklines įstaigas, leisti spaudą, o kas norės studijuoti savo gimtąją kalbą, tam bus sudarytos sąlygos išvykti į Maskvos, Varšuvos ar kitas aukštąsias ar specialiąsias mokyklas. Kaip asmenybė žmogus gali sėkmingiausiai vystytis tik savo aplinkoje, tik savo Tėvynėje - be jos jis kaip medis be šaknų, vėjo blaškoma skiedrelė, dažnai ir dvasios skurdžius. Tik carizmo ir stalinizmo epochose buvo skatinamas tautų maišymasis - tai padėjo rusifikuoti. Tik okupantai iš hitlerinės Vokietijos, cariniai budeliai ir pasipūtę lenkų šlėktos atsisakydavo mokytis lietuvių kalbos, pripažinti lietuviams teisę į valstybingumą.

Jūs, Lietuvos rusai ir lenkai, jeigu nesate Lietuvos okupantai, todėl turite suprasti, kad kaip rusai Rusijoje, lenkai Lenkijoje, švedai Švedijoje, taip ir lietuviai Lietuvoje yra

tikrieji šeimininkai.

Lietuva yra subrendus bendrauti ne tik su broliais ir seserimis, bet ir su visais kitais, ypač ekonomikos srityje. Nors "Jedinstvo" savo biuletenio antrajame numeryje ir teigia, kad Sąjūdžio mėginimas užmegzti tokius ryšius - tai SSRS prestižo menkinimas. "Mes - ne vergai. Mes turtingi tarybinių tautų šeimoje!" - teigia "Jedinstvo".

Ne mažiau trumparegiška yra rezoliucija, įvertinanti politinę situaciją Lietuvoje. "Kritinė situacija", "dešinėsios jėgos užgrobia valdžią", "išduodami socializmo iškovojimai", "pasiėdavusi spauda, išskyrus laikraščius "Sovetskaja Litva", "Červony štandar" ir retkarčiais "Tiesą", ir panašūs žodžiai mirga rezoliucijoje. Bet kur tokio susijaudinimo šaknys? Taip, J.Stalinai, V.Molotovai ir kiti budeliai Lietuvos spaudoje ir susirinkimuose nebegarbinami. Čia pradėti kelti neteisėti jų veiksmai Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių atžvilgiu, privertinėti jų įtraukimas į SSRS sudėtį. Bet ne tik tai. Net ir pastangos įgyvendinti Respublikos ūkiskaitos koncepciją; esą ja siekiama ne ko kito, o tik "išplėsti Res-

publikos ekonomiką iš sąjunginio šalies liaudies ūkio komplekso", kad paskui būtų galima paskelbti Lietuvą nepriklausoma ir kt. [...]

Tik nesuprantama, kaip to nematote Jūs, gerbiami rusai ir lenkai, lankantys "Jedinstvos - Jednošč" mitingus, susirinkimus? Ar pagalvojate, kas būtų, jei vadeivoms pavyktų įgyvendinti tas "Jedinstvos" rezoliucijas?

Mūsų nuomone, grįžtume ne tik į stalinizmo, bet gal net į Ivano Rūsčiojo laikus. Sunku patikėti, kad to norėtumėte. Jus tik suklaidino, dezinformavo kai kurie "Jedinstvos - Jednošč" ekstremistai." Jedinstvininkai savo tikslams mėgino panaudoti ir Donbaso, Kuzbaso šachtininkų streiką. 1989 m. rugpjūčio 8 d. "Jedinstvo" savo lapelyje, išplatintame po visą Lietuvą, rašė: "Tarybinių respublikų darbininkai, vienykitės! Mes, Tarybų Lietuvos darbo žmonės, būdami SSRS darbo žmonių kolektyvo nariai, kreipiamės į jus, šeimininkus - darbininkų klasę, kurie savo darbu sukuria visas materiasines ir dvasines vertybes. [...]

(Bus daugiau)

Naujasis Lietuvių fondo Tarybos pirm. Vytautas Kamantas ir buvęs Tarybos pirm dr. Antanas Razma, kuriam Tarybos narių nutarimu suteikiamas Lietuvių fondo Garbės pirmininko titulas.

E.Šulaičio nuotr.

LIETUVIŲ FONDO SPAUDOS KONFERENCIJOJE Edvardas Šulaitis

Lietuvių fondas – didžiausia ne pelno siekianti finansinė institucija išeivijoje, gyvuojanti jau daugiau negu 40 metų, vis ieško naujų būdų užmegzti artimesnį ryšį su lietuvių visuomene. Vienas iš jų – dabar pradedamos spaudos konferencijos, kurios bus rengiamos po kiekvieno LF Tarybos posėdžio.

Pirmoji iš jų įvyko vasario 2 d. Pasaulio Lietuvių Centro Lemonte posėdžių kambaryje, nes išvakarėse tose pačiose patalpose buvo sušauktas Tarybos posėdis. Čia reikia priminti, jog iki šiolei LF darydavo spaudos konferencijas tik kartą metuose – vasarą, kai būdavo pristatomi Pelno skirstymo komisijų rezultatai.

Čia minimą konferenciją pradėjo LF Tarybos naujasis pirm. Vytautas Kamantas, kuris pertraukęs savo atostogas šiltojoje Floridoje, kaip tik šios organizacijos reikalais turėjo atvykti į Čikagą. Jis supažin-

dino su konferencijoje dalyvavusiais LF vadovybės nariais ir pakvietė žiniasklaidos atstovus prisistatyti.

Vienas iš pagrindinių žinių, kuri buvo tuoj pat pranešta – tai dr. Antano Razmos paskyrimas LF Tarybos garbės nariu, kas buvo patvirtinta išvakarėse įvykusiame posėdyje (paminėtina, jog šis LF pradininkas ir iki šiolei buvęs LF Tarybos pirmininkas, dar yra tik vienintelis gavęs tokį atžymėjimą).

Apie LF valdybą papasakoję jos pirmininkas Arvydas Tamulis, į šias pareigas atėjęs praėjusių metų birželio mėnesį ir pakeitęs buvusį pirmininką Povilą Kilių. A. Tamulis pirmininkauti vėl buvo pakviestas gruodžio mėnesį ir sudarė valdybą 2005-iems metams. Į ją buvo pasiūlyti ir patvirtinti: Ramūnas Astrauskas, Sigita Balzekienė, Marius Kasniūnas, Tadas Kubilius, Laima Petroliūnienė, Edvardas Šulaitis, Vytas Vaitkus. Dauguma iš jų

yra buvę ir pernai, tad pirmininkas iš kelių naujųjų išskyrė tik jaunąjį Tadą Kubilių, dar nelabai seniai atvykusį iš Lietuvos, baigusį politinius mokslus De Paul universitete ir jau spėjusį įsijungti į lietuvišką veiklą (jis taip pat yra vienu iš “Margučio” radijo programos pranešėjų).

NAUJŲ NARIŲ VERBAVIMO VAJUS

Tarybos pirm. V. Kamantas būsimos veiklos vienu iš pagrindinių dalykų pristatė – naujų narių telkimo vajų ir 2005-sius kaip tik paskiriant šiam reikalui. Jis pažymėjo, kad būtų gera, jog kiekvienas narys rastų penkis naujus. Taip pat buvo iškelta mintis dėl narių-kandidatų statuso. Negalintiems iš karto sumokėti 100 dol. ir tapti nariu su balsavimo teise, galima įmokėti ir mažesnę sumą (pradedant 10 dolerių) ir tapti nariu – kandidatu, iki kol bus pasiekta 100

dol suma.

Pirmininkas taip pat nurodė, jog bus atsižvelgta į žiniasklaidoje iškeltus pasiūlymus, patarimus, kritiką, nes to jo nuomone, reikia norint tinkamiau dirbti. Tik vėliau, diskutuojant šį klausimą buvo išryškinta, kad ši kritika turėtų būti “konstruktyvi”.

Sigita Balzekienė, kuri yra LF Tarybos ir valdybos narė, kuri pakviesta būti LF 2005 m. švietimo premijos komisijos pirmininke (kiti komisijos nariai: dr. Algirdas Grigonis, Algirdas Monkevičius, dr. Zigmantas Zinkevičius – iš Lietuvos, Stasė Petersonienė, Dalilė Polikaitienė ir ji pati – iš JAV) padarė pranešimą LF dr. Antano Razmos vardo švietimo premijos reikalui. Kandidatus šiai premijai (jie gali būti iš Lietuvos ar užsienio) reikia siųsti ne vėliau 2005, birželio 15 d. šiuo adresu: Lietuvių fondo dr. Razmos vardo premijos komisija, c/o Lietuvių Fondas, 14911 127 St., Lemont, IL 60439.

BUS MAŽIAU PINIGŲ PARAMAI

Naujai patvirtintas Pelno skirstymo komisijos pirmininkas Kęstutis Ječius kalbėjo apie šią sritį, kurioje jis reiškiasi jau ne pirmus metus. Paminėjo, jog šiemet pinigų skirstymui bus mažiau negu pernai – 750 tūkst. dolerių (pernai buvo visas milijonas, iš kurio paskirstyta apie 900 tūkst.). Šalia jo, komisijoje yra dr. Kazys Ambrozaitis (antrininkas), Algirdas Ostis, dr. Antanas Razma, Ramona Stephens-Zemaitienė, dr. Ona Dalgirdienė, Almis Kuolas, dr. Marius Laniauskas, Mindaugas Bielskus (antrininkas). Paskutinieji keturi – yra Lietuvių Bendruomenės atstovai. Pirmininkas taip pat nurodė, jog prašymai paramai gauti turi būti pilnai užpildyti, nes tik tokie yra svarstomi.

Valdybos pirm. A. Tamulis plačiau pranešė apie buvusius

pasitarimus su Lietuvių Bendruomenės atstovais įstatų keitimo reikalais ir, jo nuomone, šie pasitarimai buvo konstruktyvūs, padėję išspręsti daugelį kilusių problemų. Kiek vėliau į konferenciją atvykęs Įstatų komisijos pirm. adv. Vytenis Kirvelaitis dar plačiau pažvelgė į šį reikalą. Jis paminėjo, jog įstatų pakeitimo punktai kaip tik buvo priimti išvakarėse įvykusiame Tarybos posėdyje. Kadangi jie surašyti anglų kalba, netrukus bus padarytas laisvas jų vertimas (tikslus vertimas nėra įmanomas) ir viešai paskelbtas.

NARIŲ METINIS SUVAŽIAVIMAS BALANDŽIO 30 D.

Įstatai bus pateikti balsavimui metiniame LF narių suvažiavime, kuris yra numatytas balandžio 30 d. PL Centre, Lemonte. Buvo pranešta, jog šiemet, renkant 6 naujus tarybos narius, kandidatus bus galima siūlyti ne tik suvažiavimo metu, bet ir iš anksto. Bet apie tai vėliau bus atskirai paskelbta.

LF Tarybos pirm. V. Kamantas pažymėjo, jog norint LF narius ir lietuviškąją visuomenę geriau informuoti apie šią organizaciją, spaudos konferencijos, bus šaukiamos po kiekvieno Tarybos posėdžio sekančią dieną. O tie posėdžiai yra numatyti: kovo 1 d., gegužės 10 d., birželio 21 d., rugsėjo 13 d., spalio 25 d. ir gruodžio 13 d.

Jis paaiškino, jog visi šie posėdžiai rengiami antradienių vakarais, o spaudos konferencijos kviečiamos trečiadienių popietėmis. Jis tikėjosi, kad lietuvių žiniasklaidos atstovai šiomis konferencijomis susidomės ir tokiu būdu galės patys pasiinformuoti apie Lietuvių Fondą ir tas žinias perduos lietuvių visuomenei.

Reikia pažymėti, kad čia aprašoma LF spaudos konferencija buvo visais atžvilgiais sėkminga ir naudinga.

Antanas Dundzila

IŠ KUR IR KODĖL

(Laimėjo antrąją *Dirvos* novelės premiją)

III.

Už poros valandų ginklus atgabenęs sunkvežimis jau stovėjo fabriko kieme, ginklai buvo iškrauti ir padalinti. Visų veidai švietė dar ir dėl to, nes jau buvo išgirdę per radiją praneštą nepriklausomybės atstatymą ir himną.

- Važiuokim, dar kartą važiuojam! Nei ginklų, nei šovinių per daug nebus! – po pavykusio žygio vairuotojas nerimo. – Šiuo kart jau važiuosim ginkluoti, o jei kas ir stab-

dys, tai nepasiduosime!

- Vyrų, jei norit, tai važiuokit, - atsiliepė karininkas. – Amunicijos atsargos, aišku, pravers. Jei rasite, paimkite lengvąjį kulkosvaidį... O sau po pistoletą dabar pasiimkit, gali prireikti! Bet neužmirškite, kad rusų visur dar daug, stenkitės prasmukti nesulaikyti, nepastebėti. Mums ne susidūrimų reikia, bet šovinių ir ginklų. Venkite pagrindinių kelių ir gatvių!

Sunkvežimis išvažiavo, tačiau nebesugrįžo. Tik sekančią dieną kitas sukilėlių būrys, nuo pavienių kareivių valydamas Linksmadvario šlaitą, rado tų dviejų “Maisto” vyrų lavonus.

- Keturiuose aptikome juos tarp varnalėšų griovyje, į kelią iškėlėme, - tęsė Jonas. – Rusai juos ne tik nukovė, bet dar įnirtę badė... Į veidus, į krūtinę, į pilvą... Tie kareiviai tikrai žvėriškai siautė, norėjo su mūsiškiais atsiskaityti!... Tai, va, matote, kas dviems mūsų vyrams nutiko...

Jono pasakojimas mus pri-trenkė. Jis buvo pirmas mano iš arti matytas žmogus, su ginklu dalyvavęs sukilime! Mes

tik vėliau patyrėme, jog tie du žuvusieji buvo iš pažįstamos, mums mielos šeimos. Tuo metu man šovė mintis:

- Aš noriu su Jonu kartu eiti, pas juos pabūti!

Visi nustebo, tėvai su Jonu susižvalgė. Po minučių pabrilo motina:

- O ar iki Rumšiškių pats nueisi, ar Levutei ten nebus tik daugiau vargo? Ar Jonas su-tiks?

- Jei jūs leisit, tai sutinku ir aš, - nedvejodamas atsakė Jonas. – Dviese bus dar smagiau keliauti! O tu, Vytuk, tai dar pagalvok, kaime tau gali ir pabosti...

- Dabar mieste su šviežiu maistu, daržovėmis sunkiau,

ūkyje jam būtų į sveikatą, - įsiterpė mama. Mano tėvai buvo dideli “šviežio”, būtinai tiesiai iš ūkio maisto, ir “tyro” kaimo oro gerbėjai, tik iš reikalo toleravę “Pienocentro”, “Paramos” krautuvių sviestą, arbatinę dešrą, tuometines – dabar juokas ima – Kauno dulkes.

Nors užsimušt, mudviejų su Jonu kelionės į Rumšiškės aš neprisimenu. Neprisimenu nė susitikimo su Levute. Po tų kilometrų pėsčiuoke, be abejo, buvau pavargęs. Glenių name-lio seklyčioje aš pabudau sekančią rytą.

Jų kiemas nebuvo didelis, bet dailus. (Bus daugiau)

LIETUVIAI LIŪDI NETEKE KUN.VINCO VALKAVIČIAUS

Šaltą 2005 m. sausio 15 d., šeštadienio rytą, į mažą Hudson, MA, miestelį rinkosi neįprastai daug žmonių. Jų tikslas buvo pasiekti kalnuoto miestelio peizažą dominuojančią šv. Mykolo bažnyčią ir atsisveikinti su kilnia asmenybe – kun. Vincu Valkavičiumi.

Į laidotuves susirinko kun. Valkavičiaus šeima, brolis Adomas ir jo dukros su savo šeimomis – dėdės Vinco numylėtiniai. Pilnutėlėje bažnyčioje buvo maždaug 40 kunigų, o jų tarpe matėsi prel. Kontautas, kun. Saulėnas, kun. Janiūnas, Broktono šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Prusaitis ir So. Bostono šv. Petro parapijos klebonas kun. Žukas. Matėsi daug seselių iš įvairių vienuolijų, Nekaltai pradėtosios Marijos seserys iš Putnamo, CT. Buvo daug bičiulių bei kolegų, bet turbūt didžiausia dalis liūdinčiųjų buvo iš šv. Jurgio lietuvių parapijos, kurią Bostono arkivyskupija uždarė 2004 m. rugpjūčio mėn. Iš Norwood, MA, atvažiavo visas autobusas buvusių parapijiečių.

Buvę parapijiečiai rinkosi rimti, susimastę, dauguma nesimatę per šešis mėnesius. Tai buvusi klebonijos šeimininkė, tai vargonininkė. Čia religinių pamokų koordinatorė, čia buvęs lektorius. Tie vaikai, kurie patarnaudavo per Mišias, tos moterys, kurios giedojo chore. Štai kun. Valkavičiaus globojamo Sodauto ansamblio nariai, štai jo vadovaujamos Pieta paguodos grupės dalyviai, kurių vaikai iškeliavo amžinybėn. Matėsi lietuviai, lenkai, portugalai, italai, eiliniai amerikiečiai – visi radę prieglaudą šv. Jurgio parapijoje pas kun. Valkavičių. Atvyko seneliai ir vaikučiai. Vieni kitus atpažino, apkabino, pasiguodė netekties metu. Kokia

buvo jauki ir gyva mūsų parapija, ir kaip liūdna jos netekus. O dabar netekom ir tos parapijos širdies, mūsų klebono.

Rodos taip neseniai, prieš porą metų, džiaugėmės, kai kun. Valkavičius atšventė savo kunigystės 50 metų jubiliejų. Pernai vėl kėlėm puotą, kai kleboną Vytauto Didžiojo universitetas apdovanojo garbės daktaratu. Džiaugėmės, nors žinojome, kad parapiją gali neužilgo uždaryti. Džiaugėmės, nors žinojome, kad mielas klebonas serga sunkia liga. 2004 m. birželio mėn. išlydėjome gerbiamą ir mylimą kleboną į pensiją. Sunkiai ir skaudžiai išgyvenom parapijos uždarymą rugpjūčio mėnesio gale. Visi iki vieno žinojome, kad klebonas būtų atkakliai kovojęs išgelbėti parapiją, bet jam sveikata jau neleido.

Laidotuvių Mišios buvo iškilmingos ir prasmingos. Pagrindinis celebrantas buvo vysk. Francis Irwin. Pamokslą sakė kun. William Lucey, kun. Valkavičiaus geras draugas iš studijų laikų seminarijoje. Kun. Lucey, išėjęs į pensiją, prisiglaudė prie šv. Jurgio parapijos ir išgyveno kartu su mumis tą skaudų parapijos uždarymą. Jis prisiminė kun. Valkavičiaus meilę istorijai, jo mokslinius darbus. Jis pasakojė apie draugo pamaldumą, spontaniškas giesmes prie vakarienės stalo. O kas gali užmiršti kun. Vinco meilę smuikui? Jis pats ne kartą aiškino, kad kiti stodami į seminariją paliko mylimas mergeles, o jis atsisakė smuiko. Tik vėliau suprato, kad nebus virtuozas, bet gali visvien pagroti per Mišias ir praturtinti apeigas. Gali smuiką nusinešti į ligoninę arba senelių prieglaudą ir palinksminti visus savo sąmoju ir muzika.

Iš kairės: Macedonia ambasadorius JAV Nikola Dimitrov, Macedonia prezidento Boris Trajkovski našlė Vilma Trajkovski ir JAV senatorius George Voinovich (R-OH) susitikę Washington. 2004 m. vasario 26 d. prezidentas Boris Trajkovski kartu su septyniais kitais žuvo lėktuvo avarijoje pietų Bosnijoje. 2004 m. kovo mėnesį JAV Senatas vienbalsiai pravedė senatoriaus Voinovich rezoliuciją, kuri pagerbė prezidento Trajkovskio gyvenimą ir jo pasiekimus, kurie padėjo Macedonijai dėl įstojimo į NATO bei ES. Sen. Voinovich yra Senato Foreign Relations Committee narys, serbų bei slovėnų kilmės ir kreipia į pietų Europą ypatingą dėmesį.

BUVO KUNIGAS...

Vėlionio draugas negalėjo paminti visus kun. Valkavičiaus nuopelnus, nes jų tiesiog buvę per daug. Per savo gyvenimą kun. Valkavičius atspausdino 13 knygų, 63 straipsnius, 37 recenzijas ir 15 straipsnių enciklopedijoms. Visi moksliniai darbai surišti su istorija, o ypač lietuvių imigrantų istorija JAV. Jo žymiausias darbas buvo trijų tomų *Lithuanian Religious Life in America: a Compendium of 150 Roman Catholic Parishes and Institutions* (1991, 1996, 1998). Už šiuos nuopelnus 1997 m. Lietuvos Respublikos prezidentas jį apdovanojo Gedimino ordinu, o 2004 m. Kaucho Vytauto Didžiojo universitetas suteikė jam garbės daktarą.

Vėliau vyskupas visiems priminė, kad kun. Valkavičius

buvęs ir kino aktorius, atlikęs vaidmenį filme *Once Around*. Taip pat jis paminėjo nenuilstamą kun. Vinco meilę savo tėvų kraštui ir lietuvių kalbai. Vyskupas kelis kartus pabrėžė, kad Vincas Valkavičius, savo turiningame gyvenime, visų pirma buvo kunigas. Man prisiminė pokalbis su a.a. kun. Stasiu Yla, kai kun. Valkavičių paskyrė šv. Jurgio parapijos klebonu. Sužinojęs, kas bus mūsų naujas klebonas, kun. Yla man tarė “Kokie jūs laimingi. Jūs gavote ne tik kleboną, bet tikrą kunigą”. Daugiau nei dvidešimts metų ėjęs klebono pareigas šv. Jurgio bažnyčioje, kun. Valkavičius visuomet pirmąjį eilį buvo parapijiečių dvasios vadas ir tik po to parapijos šeimininkas.

Galbūt dalyviams didžiausia paguoda buvo itin graži Mišių muzika, ne vien turiningos giesmės, bet ir puikiai atlikti instrumentiniai kūriniai. Per aukojimą solistė Laura Bonazoli pagiedojo “Ave Maria”. Per komunią pučiamųjų kvartetas *Trinity Brass* sugrojo “Ave Verum”. Visus sujaudino smuikininkė Donna Alger, kuri po komunijos pagrojo Handelio “Sonata II”. Visi prisiminė, kad klebonas dažnai taip užbaigdavo sekmadienio pamaldas, pats grieždamas smuiku po komunijos.

Ilgainiui atėjo atsiveikimo momentas. Kunigas Žukas lietuviškai prašė Aukščiausiojo priimti mūsų brolių Vincą į šventųjų gretas. Sugiedoję kunigo vakaro maldų “Salve Regina”, liūdinčių gretos tyliai išėjo iš bažnyčios ir susėdo į mašinas palydėti kun. Valkavičiaus palaikus į paskutinius

CLEVELAND, OH

PAGERBTAS KUN. JUOZAS BACEVIČIUS

Kolumbo Vyčių Didžiojo Clevelando skyrius Šv. Jurgio parapijos klebonui kun. Juozui Bacevičiui suteikė “2004 metų dvasininko” vardą, pagerbiant jo pasižymėjimą ir pasižymėjimą tarnaujant Dievui, Bažnyčiai ir Bendruomenei. Atžymėjimas buvo įteiktas praeitą savaitę Solono mieste Kolumbo Vyčių iškilmingame metiniame pobūvyje.

JURGINĖS PADANGĖJE

Vėl dairomės savanorių, kurie padėtų Šv. Jurgio parapijai. Reikalingi talkininkai Šalpos centre, bingo lošimuose ir tie, kurie padėtų tvarkyti pastatus. Kreipkitės į kun. J. Bacevičių. Gausesnė savanorių talka padės tęsti mūsų parapijos misiją. Pradedant 2005 metus Šv. Jurgio parapijos taryboje buvo išrinkti pareigūnai: pirm. Stephen Kristoff, pirm. pav. Antanas Bacevičius, sekr. Rūta Degutienė ir ižd. Algirdas Matulionis. Parapijiečiai skatinami kreiptis į bet kurį Parapijos tarybos narį. **Gerardas Juškėnas**

namus šioje žemėje šv. Mykolo kapinėse. Tą šeštadienio rytą mažame Hudson miestelyje ilga automobilių virtinė laikinai sutrikdė gyvenvietės kasdienybę. Čia gimęs ir užaugęs kuklioje lietuvių imigrantų šeimoje, pragyvenęs nepaprastai prasmingą ir turiningą gyvenimą, kun. Vincas Valkavičius sugrįžo amžinam poilsiui į savo tikruosius namus.

Ilsėkis ramybėje, mielas Tėveli!

Gita O. Kupčinskienė

Pilnutėlėje šv. Mykolo bažnyčioje atsisveikino su kun. Vincu Valkavičiumi daugiau nei 40 kunigų, o jų tarpe matėsi prel. Kontautas, kun. Saulėnas, kun. Janiūnas, Broktono šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Prusaitis ir So. Bostono šv. Petro parapijos klebonas kun. Žukas.

G. Čepo nuotr.

LIETUVA IR PASAULIS

Europarlamentaras Vytautas Landsbergis siūlo drauge su svastika uždrausti ir komunistų simbolius - pjautuvą bei kūjį. Tai įsiutino du Italijos kairiųjų judėjimus - Reformuotuosius komunistus ir Italijos komunistus, rašo dienraštis *"Lietuvos rytas"*. Jų simboliai - raudona vėliava, pjautuvas ir kūjis. Didžiausi kairiųjų dienraščiai pirmuosiuose puslapiuose išspausdino piktus protestus apie tai, kas vyksta Briuselyje. Lietuvį bei kitų Europos šalių deputatus, nepagarbiai prabilusius apie pjautuvą ir kūjį, Romos kairiųjų dienraštis "Il Manifesto" išvadino nelaimėliais iš Rytų. Venecijos "Il Gazzettino" V.Landsbergio pasiūlymą įvertino kaip juokingą ir groteskišką. Bet vienas įtakingiausių Italijos dienraščių *"La Repubblica"* išspausdino didelį pokalbį su V.Landsbergiu. Tai - pirmas atvejis, kai pokalbiui su Lietuvos politiku Romos laikraštis skyrė visą puslapį ir netgi pateikė pašnekovo šaržą. "Landsbergis yra ne ekstremistas. Landsbergis - patriotas. Muzikos profesorius, buvęs Lietuvos prezidentas",- taip europarlamentarą savo skaitytojams pristatė beveik milijoninį tiražą turintis dienraštis.

Rusijos ekspertas vėl pasirodė Lietuvoje. LNK žinios pranešė, kad nušalintojo prezidento Rolando Pakso rinkimų štabą konsultavęs Rusijos viešųjų ryšių technologas bendrovės "Nikolo M" vadovas Igor Mintusov vėl pastebėtas Lietuvoje. Su Rusijos specialiosiomis tarnybomis siejamas rinkimų kampanijų ekspertas I.Mintusov LNK patvirtino turįs interesų Lietuvoje. "Aš neabejingas jūsų šaliai, man įdomu, kas vyksta jūsų šalyje. Mano įdomu susitikti su politikais ir su buvusiais politikais", - LNK sakė I.Mintusov. Jis neatskleidė, su kokiais politikais buvo susitikęs ir tvirtino, kad iki tos dienos, kai jį kalbino LNK žurnalistai, su nė viena Lietuvos politine partija ar politiku kontraktas nebuvo pasirašytas. Tačiau I.Mintusovas patvirtino, kad derybos vyksta. "Derybos vyksta nuolat", - sakė jis. LNK žiniomis, I. Mintusov į susitikimus kvietė įvairių partijų vadovus bei viešųjų ryšių specialistą Aurelijų Katkevičių. R. Paksas LNK teigė I.Mintusov nepažįstas. Estijos saugumas įtarė, kad jis tarpininkavo Rusijos specialiosioms tarnyboms, tačiau įrodyti šių įtarimų nepavyko.

Kaip pilietis nevykčiau į Maskvą, bet esu valstybės vadovas, - kalba V. Adamkus. Jis sako turįs asmeninę nuomonę - nevykti į pergalės prieš nacius 60-mečio minėjimo iškilmes Maskvoje, tačiau teigia negalįs vadovautis tik asmeninėmis nuostatomis ir privalęs jausti atsakomybę už visą valstybę. "Mano, kaip žmogaus, piliečio Valdo Adamkaus sprendimas, jei tai būtų tik tai jo sprendimas, - aš ten nevykčiau. Bet kaip valstybės vadovas aš jaučiu atsakomybę už valstybę ir Lietuvos žmones ir priimsiu tokį sprendimą, kuris pasitarnaus mūsų bendram reikalui", - žurnalistams sakė V. Adamkus. Prezidentas pakartojo priimsiąs protingą sprendimą, atsižvelgdamas į daugelį aspektų. "Patriotiniai jausmai yra visų mūsų širdyse. Jei tai būtų vienintelis motyvas - klausimo nebūtų. Tačiau šandieną reikia galvoti apie valstybės padėtį ir tuo pačiu Lietuvos žmonių gerovę, nes neaišku, kaip į mūsų vienokią ar kitokią reakciją reaguos tie, kurie turi galią savo rankose", - teigė V. Adamkus. Jis anksčiau yra sakęs, kad savo apsisprendimą dėl kelionės į Maskvą gegužės 9 d. paskelbs Lietuvai strategiškai naudingą laiką.

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis Vilniuje viešnčiam žinomam JAV politikui ir diplomatui Richard Holbrooke įteikė Lietuvos narystės Europos Sąjungoje ir NATO atminimo medalį. Po ceremonijos Užsienio reikalų ministerijoje A. Valionis ir R. Holbrooke aptarė reformų procesus Pietų Kaukazo valstybėse, Ukrainoje, padėtį Baltarusijoje bei kitose Rytų Europos valstybėse, rašoma Užsienio reikalų ministerijos pranešime. Svečias susitiko su Seimo pirmininku Artūru Paulausku ir pasidalino mintimis apie Lietuvos vaidmenį plėtojant regioninį bendradarbiavimą, demokratinių reformų eigą Ukrainoje ir padėtį Baltarusijoje. JAV politikas susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi. Jis yra buvęs JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose.

Jungtinės Amerikos Valstijos gerbs bet kokį Lietuvos vadovo apsisprendimą - vykti ar nevykti į pergalės prieš nacius 60-mečio minėjimo iškilmes Maskvoje. "Bet kokie įtikinėjimai, kad JAV daro spaudimą Lietuvai šiuo klausimu, yra klaidingi ir net melagingi. Tai yra labai sunkus klausimas prezidentui Valdui Adamkui ir visai Lietuvai, ir mes gerbsime ir suprasime bet kokį V. Adamkaus sprendimą. Yra labai gerai nuspręsti ir vykti ir labai gerai - nevykti į Maskvą", - po susitikimo su Prezidentu V. Adamkumi sakė JAV ambasadorius Stephen Mull, pabrėžęs, jog Lietuva yra labai svarbi Jungtinių Valstijų draugė. Jis patikino, kad JAV nesmerks Lietuvos, jei bus vis dėlto nuspręsta nevykti į Maskvą. "Bus pagarba ir parama prezidentui V. Adamkui už šį sprendimą", - sakė S. Mull.

Europos Sąjungos Finansų ir biudžeto direktorė Dalia Grybauskaitė priėmė Vengrijos ministrą Etele Barath pokalbiui dėl jų krašto finansinės paramos.

EBS nuotr.

MIUNCHENO SAUGUMO KONFERENCIJOJE

Vilnius, vasario 11 d. (ELTA). Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis ir krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas vasario 11 d. išvyko į Vokietiją, kur dalyvaavo kasmet Bavarijos sostinėje rengiamoje Miuncheno saugumo konferencijoje. Jos tema - "Taika per dialogą".

Laukiama diskusijų apie Irako rinkimus ir šios šalies ateitį, taip pat bus aptariami Artimųjų Rytų konflikto sprendimo būdai. Tradiciškai konferencijoje gvildenamos NATO ateities, transatlantinio bendradarbiavimo temos.

Konferencija kasmet sukviečia svarbiausius aukščiausio rango politikus iš viso pa-

saulio. Ją organizuojančiai Vokietijai šiais metais atstovaus federalinis prezidentas Horst Koehler ir kancleris Gerhard Schroeder. Į konferenciją taip pat atvyks NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan, vyriausiasis NATO karinių pajėgų Europoje vadas generolas James Jones, įvairių šalių užsienio reikalų ir gynybos ministrai.

Tradiciškai šiame renginyje dalyvauja daug JAV Kongreso narių ir kitų šalių parlamentarų. Didelį dėmesį konferencijai nuolat skiria nevyriausybinų organizacijų atstovai.

LIETUVIS – MICHIGAN VALSTIJOS RESPUBLIKONŲ PIRMININKAS

JAV Michigan valstijos Respublikonų partijos vadovu išrinktas motociklu "Harley Davidson" važinėjantis buvęs demokratas lietuvis, kuris iki pirmosios klasės sunkiai kalbėjo angliškai. 45 metų Saulius Anužis, dar vadinamas "Saul", pakeitė Betsy DeVos, kuri pasitraukė po dvejų vadovavimo valstijos partijos skyriui metų.

Lietuvybę savo šeimoje ir ryšį su tėvų gimtaine rūpestingai puoselėjantis S.Anužis užaugo vienoje Detroito darbininkų šeimoje, emigravusioje iš Lietuvos.

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas, pasveikinęs S.Anužį su išrinkimu į Michigan respublikonų pirmininkus, linkėjo, kad Amerikos lietuvių bendruomenėje būtų daugiau tokių aktyvių žmonių kaip S.Anužis - ir tarp respublikonų, ir tarp demokratų. S.Anužis yra vienas Lietuvos garbės konsulų JAV ir, pasak ambasadoriaus V.Ušacko, jis ir toliau galės eiti šias pareigas.

Kaip rašė naujienų agentūra AP, į respublikonų stovyklą S.Anužis oficialiai perėjo studijuodamas Michigan universitete, kur 1979 m. jis įsteigė Koledžo respublikonų

klubą. Tačiau jo karjera respublikonų partijoje prasidėjo tik tada, kai jis susipažino su jaunu ūkininku iš priešingos valstijos pusės, Kento apygardos atstovu Dick Posthumus.

D.Posthumus pasamdė S. Anužį dirbti Atstovų Rūmų ryšių skyriuje, o 1982 metais, siekdamas senatoriaus posto, paskyrė jį savo rinkimų kampanijos vadovu. Šis paskyrimas S.Anužiui sukėlė ir savotišką kultūrinį šoką. Pirmąją savo darbo dieną jis aptiko D.Posthumus savo ūkyje, už karčių laikantį nutrukusį arklį. S.Anužis nė nenučiuokė ką daryti, kai kostiumu vilkintis ir į vieną susitikimą vėluojantis D.Posthumus liepė jam nuvesti arklį į aptvarą. "Aš buvau miesto vaikas iš Detroito. Dar niekada iš taip arti nebuvau matęs arklio", - pasakojo S.Anužis. Laimei, tuo metu pasirodė D.Posthumus žmona, kuri išvadavo jį nuo šios užduoties ir leido S.Anužiui per kampanijos laikotarpį apsigyventi šeimos namo pusrūsyje.

D.Posthumus laimėjo rinkimus ir S.Anužis tapo naujojo senatoriaus administracijos padėjėju. 1991 metais, kai D.Posthumus tapo Senato daugumos vadu, S.Anužis užėmė

personalo vadovo postą.

Netrukus jis nusprendė, jog atėjo laikas kilti aukščiau. Jis du kartus Itono apygardoje nesėkmingai varžėsi dėl vietos Atstovų Rūmuose ir per vieną įnirtingą kovą vos nepasiekė, kad Michigan Respublikonų partija 1988 metais į prezidento postą nominuotų ne viceprezidentą George Bushą, bet New York kongresmeną Jack Kemp. G.Bush laimėjo nominaciją, tačiau tais metais S.Anužis dalyvavo Nacionaliniame Respublikonų partijos suvažiavime kaip J.Kemp delegatas.

1992 m. jis įkūrė pirmąją iš dviejų telekomunikacijų kompanijų, kurios jam priklausė pastaruosius 13 metų. Vieną jų 2000 m. jis pardavė ir dabar vadovauja tik "Quick Connect USA".

S.Anužis manė, kad jo dienos politikoje jau baigėsi. Tačiau vėlų praėjusių metų rudenį jis sulaukė skambučio, siūlančio siekti valstijos respublikonų vadovo posto. Iš pradžių S.Anužis atsisakė. Tačiau apsigalvojęs ėmė greitai veikti. Paskambinęs šimtams žmonių ir skersai išilgai išvažinėjęs visą valstiją, jis sutelkė didelį savo šalininkų būrį.

Dabar S.Anužis tvirtina, kad laikas, praleistas ne politikoje, tapo naudinga pertrauka, o ne priežastimi, kodėl jis neturėtų siekti partijos pirminko posto.

S.Anužiui svarbūs ryšiai su jo šeima. Tapęs pirmuoju šeimos vaiku, gimusiu Jungtinėse Valstijose, jis nenutolo nuo savo lietuviškų šaknų. Jo žmona Lina - taip pat lietuvių palikuonė, o visi keturi jų vaikai - 16 metų Matas, 14 metų Tadas, 12 metų Vytis ir devynerių Marius - kalba lietuviškai. Jis taip pat su pasididžiavimu kalba apie Pasaulio teisuolio apdovanojimą, kurį jo tėvai ir seneliai iš tėvo pusės gavo už tai, kad per Antrąjį Pasaulinį karą padėjo trims žydų mergaitėms pabėgti iš geto ir pasislėpti Estijoje. Viena iš tų mergaičių, dabar suaugusi moteris, nominavo juos šiam apdovanojimui.

S.Anužis papasakojo, kaip po karo jo šeima gyveno emigrantų stovyklose Vokietijoje, o vėliau -vienos Minessotos valstijos Bruks miesto bažnyčios rūsyje. Šios bažnyčios kunigas davė jo tėvui 19 vadovėlių, kaip tapti elektriку. Prieš tai jo tėvas turėjo išmokti angliškai Kai tėvas gavo darbą įmonėje "Fisher Body", šeima persikėlė į Detroitą ir apsigyveno lietuvių kvartale. "Nemokėjau kalbėti angliškai iki pirmos klasės. Vos nebuvau išmestas", - prisiminimais dalijosi S.Anužis.

Doloresa Kazragytė

LI

KO VERKĖ ANGELĖ?

Sename autobusėlyje riedame mudvi dvi keleivės – Angelė ir aš. Abi su savo gyvenimais, prisiminimais, abi žiūrime į bėgančią pilko asfalto dangą ir nieko nežinome viena apie kitą.

Ji įlipo mažo miestelio stotelėje. Sunkiai įlipo (apkūni, aukštoka), nors pigi jos rankinė net subliuškusi nuo tuštumo. Atsisėdo sėdynėje už vairuotojo nugaros, ištiesė kojeles su “proščaj molodost”. Dabar skarmaluotų beveik nepamatysi; ir Angelės – senas, bet nesuplyšęs storos medžiagos paltas, graži gėlėta skarutė.

- Prašom man bilietą iki U... - sako vairuotojui.

- Devyni litai.

- O Jėzau! Kodėl tiek daug? – baisus išgąstis močiutės balse.

Juntu – neturi ji tiek arba labai taupo. Pridėsiu, kiek trūksta.

- Ar turite pažymėjimą? – klausia vairuotojas.

- Pensininkės pažymėjimą palikau pensionate... Draugės sūnus išsivežė... A, yra gi pensionato pažymėjimas. Gal tiks? – ir rausiasi rankinėje.

- Nereikia, - sako vairuotojas, - duokit 4,50 Lt.

Močiutė gauna bilietuką, atsisėda, labai stipriai, prakišusi iki alkūnės ranką pro dirželius, prispaudžia “popierinę” rankinę (tokias vežasi žmonės į Lenkiją visokių “skudurų” parsivežti) su pensionato pažymėjimu. Ir sėdi. O veide – vien rūpestėlis ir nerimas. kažko susigrauzusi.

Stebiu ir man taip rūpi sužinoti, kodėl ji tokia sunerimusi. Prakalbinau.

- Buvau pas draugę, - sako Angelė (jau žinau vardą, žinau, kad našlė, neturėjo vaikų, gyvena pensionate, jai 76-eri metai), - išleido. Bet reikėjo pasirašyti, kada grįšiu. Jie gi atsako. Tai ir grįžtu, - patylėjo ir užbaigė. – Laiku grįžtu.

- Ilgai svečiavotės?

- Visą mėnesį. Prašė nevažiuoti. Sako, duonos turiu, sviesto turiu, kruopų, pabūk... Bet pažadėjau. Ir pasiilgau...

- Pensionato?!

- O kaipgi. Ten man gerai. Visi geri. Ir direktorė, ir seselės, ir mano kambario draugė. Jau skambino, sako, ko neparvažiuoji. (Angelė tyliai juokiasi.) Nuobodu mat vienai. Vakaraus mudvi rožančių kalbame, pasišnekam, paspėliojam, kaip bus po mirties... Ten gerai. Pas gimines buvau. Siaubas. Kol turėjau pinigų, dar nieko. O paskui, kai išsi- baigė... Neduok Dieve.

- O kaip į tą pensionatą patekote? Giminės išvežė?

- O, tai mano daktarė. Aukso žmogus.

Yra gerų, yra daug gerų. Mat pensionato direktorė jos draugė. Susiskambino, susitarė, viską sutvarkė. Ir pinigų neėmė, ir dovanų, ne, ne, nė iš tolo. Oi, gera. Dabar man viskas taip gerai. Taip gerai.

Ir rieda ašaros raukšlėtu Angelės veideliu. Šluostosi nosine, bet vis rieda ir rieda nesustodamos.

- Močiute, kodėl verkiat? Juk viskas taip gerai, tai ko?

- Mirti bijau. Ateina. O bijau.

- Jūs tikite į Dievą, tai ko bijoti?

- Todėl ir bijau, kad tikiu. Blogai man bus. Bijau. Gėda man. (Ir taip verkia, kad net vairuotojas atsigrėžia.) Mat buvau buhalterė vaikų namuose. Daug metų. Žinai, anais laikais... Nė nepajutau, kaip susidėjau su direktorium: čia nurašyk, čia prirašyk, čia perdirbk, čia nublėpk. Ir pinigai, pinigai: jam kai kam ir man, žinoma. Antrą namo aukštą prisistatėm, visko turėjau: aukso, krištolo... Vyras tylėjo. Pri- tarė. Ai, ai, kad nors būtų tada nutvėrę, būčiau pasėdėjusi kalėjime, kaltę išpirkusi. O dabar... Dievas baus.

- Močiute, Dievas gailestin- gas, nepamiršk it šito.

- Oi bijau. Kad žinotum, kaip baisu. Naktimis matau tas apiplyšusias nuskalb- tas antklodėlės. Šalo vaikai. Buvo lėšų. Galėjome šiltas, naujas nupirkti. Vogėm. Nuo maisto, nuo vaistų, nuo visko... O Dieve! Atleisk. Nuo nekaltų vaikelių, nuo našlaičių vogėm. O Dieve, atleisk.

Ieškau validolio, nerandu. Sugriebiau abi jos rankas, pritūpiau ir sakau:

- Aš daug skaičiau, daug žinau apie Dievą. Jūsų pasi- gailės, močiute. Jūs gailitės, kenčiate, verkiate. Dievui reikia tik atgailos. Tik širdies graudulio. Pasitikėkite, močiute, nebijokite. Ašaros nuplauna nuodėmes.

- Ačiū, mažute (kad tupiu, tai jai atrodau “mažutė”). Gal tikrai pasigailės. Tu mokyta. Gal teisybę sakai.

Nusišluosto ašaras. Nurimsta. Jau reikia man išlipti.

- Tik nebijokit, - sakau, - aš už jus pasimelsiu.

Pabučiuoju į žanduką.

Išblukusios akelės nušvinta. Viltis užplūsta pavargusia, nukamuotą Angelės širdį.

Ne pro šalį būtų, kad kas ir už mane pasimelstų, galvoju. Ne tokia jau esu gera. Jei dabar reikėtų iškelti, kažin, kažin ar taip jau būčiau rami?

Kažin...

Ne angelai mes, ne angelai. Bet noras prilygti jiems, no-

Operos solistės Nidos Grigalavičiūtės rečitalis įvyko Čikagoje vasario 6 d. Čiurlionio galerijoje matome jai akompanavusį muziką Ričardą Soką (kairėje), ir su soliste duetus dainavusį solistą Liną Sprindį (dešinėje).

Donato Soko nuotr.

JAUNIMO POEZIJOS KONKURSO LAIMĖTOJAI

Rašytojo, ilgamečio “Dirvos” redaktoriaus a.a. Balio Gaidžiūno testamentu įsteigtą lietuviškos patriotinės poezijos konkursą išeivijos jaunimui šiemet globojo JAV LB Cleve- lando apylinkės valdyba ir mecenato testamentu vykdyto- jas Jonas Kazlauskas.

Vertinimo komisija – dr. Jolita Kavaliūnaitė, Rita Ba- lytė ir Nomedas Vucianienė, atsižvelgdama į didelį dalyvių skaičių ir pateiktų eilėraščių kokybę, konkurso globėjams sutikus, posėdyje sausio 8 d. paskyrė daugiau premijų, negu buvo žadėta. Vasario 12 d. Clevelande įvykusioje Lietu- vos Nepriklausomybės šven- tėje Rita Balytė paskelbė laimėtojus.

Vyriausiųjų (19-25 m.) grupėje I-oji premija (150 dol.) – Rūtai Latinytei, 20 m. (Paris, Prancūzija) už eilėraš- tį “Dvi saulės, arba išeivio dai- na”. II-oji premija (50 dol.) – Birutei Baguckaitei, 19 m. (Punskas, Lenkija) už eilėraš- tį “Lietuvai”.

Gimnazistų (15-18 m.) grupėje I-oji premija (100 dol.) – Virginijai Pečiulytei, 15 m. (Toronto, Kanada) už eilė- raštį “Tėvynė Lietuva”. II-oji premija (25 dol.) – Gintarei Ragainytei, 15 m. (Toronto, Kanada) už eilėraš- tį “Ryški, kaip rožė”. Liepai Levandaus- kaitei, 16 m. (Toronto, Kana- da) už eilėraš- tį “Į langą”. Ra- munei Samonytei, 16 m. (Mis- sisauga, Ont., Kanada) už eilėraš- tį “Tėvynė Lietuva”.

Jauniausiųjų (12-14 m.) grupėje I-oji premija (100 dol.) – Ramunei Bartuškaitei, 13 m. (Cleveland, OH) už eilėraš- tį “Ar žinai, kad ten toli...”. II-oji premija (25 dol.) – Viktorijai Pečiulytei, 14 m. (Toronto, Kanada) už eilėraš- tį

ras skristi... puošia mūsų šir- dis.

“Miela tu man, mano Tėvyne”. Akvilei Girdauskaitei, 14 m. (Winchester, MA) už eilėraš- tį “Patriotizmas”. Gyčiui Jogai, 14 m. (Los Angeles,) už ei- lėraš- tį “Mylimoji Baltija”.

Iš premijų nelaimėjusių eilėraščių grupės vertinimo komisija atrinko dar trylika. Pagyrimo įvertinimus pelnė: **Jauniausiųjų grupėje** – Mo- nika Marcinkevičiūtė, 14 m. (Rancho Mirage, CA), “Mano tėvynė”. Lina Polikaitytė, 13 m. (Los Angeles, CA), “Lietu- va”. Daina Šablinskaitė, 14 m. (Etobicoke, Kanada), “Lietu- va”. Ieva Narkevičiūtė, 14 m. (Whitman, MA), “Patriotiz- mas”. Algis Puteris, 14 m. (Toronto, Kanada), “Lietuva- brangi mano tėvynė”. Aista

Kazlauskaitė, 14 m. (Winches- ter, MA), “Lietuva”. Tadas Mikuckis, 12 m. (La Canada, CA), “Mano Lietuva”.

Gimnazistų grupėje – Andrytė Juknevičiūtė, 16 m. (Etibicoke, Kanada), “Lietuva yra gražiausias kraštas”. Rasa Kisielytė, 15 m. (Toronto, Kanada), “Sunku pasiekti savo kraštą”, Alvydas Brazukas, 16 m. (Toronto, Kanada), “Kur žalios pievelės”. Edvardas Paulionis, 16 m. (Toronto, Kanada), “Brangi Lietuva”. Darius Puznikas, 15 m. (Mis- sisauga ON, Kanada), “Aš nesu iš Lietuvos”.

Vyriausiųjų grupėje – Laura Rukšėnaitė, 22 m. (Be- rea, OH), “Dieve, turiu vieną klausimą”. *V. Bučmienė*

Rūta Latinytė

DVI SAULĖS, ARBA IŠEIVIO DAINA

Dvi kalbos, du veidai ir du gyvenimai

Mane pasidalino. Du laikai,

Dvi ateitys ir dvi svajonės.

Dvi saulės man pateka kiekvieną rytą,

Iš jų tik viena lieka man pamatyta.

Dvi saulės, viena jų be vakaro liko,

Kita ar ateis manęs sveikint iš ryto?

Dvi dienos, dvi naktys, širdis – viena mano

Ir mintys abiejų viena vaga teka.

Ir maišos, putoja raudona ir balta,

Pučia du vėjai, vienas bures blaško.

Sutems ir neliks mano mėlyno tako.

Du dangūs keliu skirtingus man sako.

Kai plyšta, širdelė mažutė maldauja:

“Palik vieną dangų dėl mėlyno tako”.

Tada neklausau jos ir veidu į vėją,

Kai kitas į nugarą pučia “Skaudėjo, -

Sakau, - nesiliaus, verksi vėlei

Ir niekad neleisi nurimt mano vėlei,

Ir saules dvi tekančias mintys matys

Ir vieną prarasti kasdieną patirs.”

Dvi kalbos, dvi mintys, bet vienas gimimas

Mane atlydėjo čionai.

Taip vieną išmušusią valandą rytas

Neauš man ir bus jis tą kartą

Vienintelis.

P. S. Konkurso komisija jai už šį eilėraš- tį paskyrė pirmąją – 150 dol. premiją.

NACIONALINIAI PATRIOTIZMO YPATUMAI

Dr. Rūta Gajauskaitė, kriminologė

Patys ryškiausieji nacionaliniai patriotai kukliai nutylimi tiek žiniasklaidos, tiek aplinkinių dėl pačių patriotų netinkamo elgesio. Antai, netgi rinkiminiuose šūkiuose anie nuoširdžiai tikina mus “kas man iš tos laimės, kas iš tos garbės, jei aš vienas džiaugsiuos o šimtai liūdės?”. Dėl tokio neapsakomo jų kuklumo ir susidarė paradoksali situacija, kai pranašu savoj šaly neįmanoma tapti. Tik kiti iš pašalies ir bando teisingai įvertinti bei pataisyti padėtį.

Taip Gorbis buvo apdovano-
tas Nobelio premija “Už taiką”, kai sovietiniai piliečiai puikiai žinojo ir “kastuvėlių balių” Gruzijoje ir Karabacho kilpą Armėnijoje, ir Gagaūzus Moldovijoje, ir “šliaužiančią okupaciją” Lietuvoje. Bet Gorbis gavo premiją, o mūsiškis patriotas – ne.

Tačiau išeivijos Lietuvos fondas šią klaidą ištaisė ir pernai paskyrė Dr. A. Razmos var-
do visuomeninę premiją V. Landsbergiui už didelius visuomeninius darbus bei laimėjimus. Ir vėl žiniasklaida labiau rūpinosi STT skandalu, korumpuotų deputatų išaiškinimus, o ne šio, tegu ir pavėluoto, bet laureato tinkamu paskelbimu Lietuvoje. Derėtų ir mums prisiminti tuos darbus ir laimėjimus nors trumpai.

SAJŪDIS

Šiandien Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimas, kaip praeiksmas siejamas su Kovo 11 Akto signatarų vardu ir privilegijomis jiems, kai tuo tarpu šis šventas darbas buvo pradėtas daug anksčiau ir be deputatų. Šiandien nepriklausomybės atstatymą savinasi ir persikrikštiję komunistai (brazauskininkai) ir persikrikštiję sąjūdiečiai (landsbergininkai). Pirmieji sako, kad be LKP atsiskyrimo nuo TSKP - nieko doro nebūtų įvykę, o sąjūdiečiai – priešina, kad be jų išrinktų deputatų nebūtų nepriklausomybės! Nors balsavo už Kovo 11 aktą ir vieni ir kiti! Tai kur teisybė?

Ir vėl per tą nelemtą kuklumą mažai kas žino, kad mūsiškę Komunistų partiją į atsiskyrimą nuo Sąjunginės pastūmėjo ne kas kitas, o Sąjūdis! Ir ne gražiais žodžiais, o pinigais! Visai priešingai, nei Gruzijoje ar Ukrainoje, kur visų renginių finansavimas priskiriamas JAV, Lietuvoje, atrodo, buvo savitar-

na? Kodėl taip kukliai Sąjūdžio pirmininkas nutyli, kad LKP atskyrimo nuo TSKP suvažiamą finansavo Sąjūdis iš Lietuvos piliečių surinktais pinigais? O gal signataras Narcizas Rasimavičius ne tiesą sako? Gal tei-
sus A. Brazauskas, sakydamas, kad CK leidimu (ar nurodymu?) visos įmonės pervedinėjo į Sąjūdžio sąskaitas didokas sumas?...

Jei teisus Brazauskas, tai tada tampa aišku, kodėl, laimėjus Sąjūdžiui rinkimus, Landsbergis Vyriausybę suformuoja iš LKP CK – K.Prunskienės, A. Brazausko ir R. Ozolo! Savo rėmėjams atsilygino. Jei teisus N. Rasimavičius – kad Sąjūdis parėmė komunistų atsiskyrimą – tampa neaišku, ar Sąjūdis buvo prieš komunistus ir jų ginamą sovietizmą, ar, atvirkščiai, Sąjūdis saugojo komunistinę nomenklatūrą nuo kylančių bei atsikuriančių Lietuvoje politi-
nių jėgų?

Chronologinė istorinių įvykių seka rodo, kad lyg ir saugo-
jo?! Netgi po sausio 13 įvykių, kai tauta apgynė Parlamentą nuo Gorbočiovo desantininkų, kai Maskvos pučą užgesino Jelcinas – mūsųose nebuvo uždrausta KP, nebuvo priimtas desovietizacijos įstatymas. Tačiau labai sėkmingai praveista desąjūdi-
zacija. Labai sinchroniškai dvi didžiausios politinės jėgos Lietuvoje (komunistai ir Sąjūdis) transformavosi į DDP bei konservatorius ir nelabai teisėtai pasisavino savo tėvų turtą. Na bet benkartai visais laikais kėlė problemas karalių dvaruose. Istori-
ja kas kart kartojasi: ar tiesa, kaip šnabžda pašaliuose, kad ir mūsų prezidentą nuvertė nuo sosto gulagų kalinės ir prižiūrėtojo pavainikis? Ir kokiais niekais – miglotais įtarimais ir nuojautomis tiek priskaldė malkų, kad visiems teisėjams tiek Lietuvoje, tiek Strasbūre ilgus metus bus karšta...

KONSERVATORIAI

Deja, deja. Ir konservatoriai kaip ir Sąjūdis tapo tik vienkar-
tinio panaudojimo partija. Na kaip galima tikėtis antros sėkmės, kai per pirmąjį valdymo laikotarpį buvo tiek pridaryta “stiprinant atkuriamąjį laikotarpi”, kad žmonės dar ilgai minės ir “Landsbergio akciją” ir Vagnoriaus žiaurią akciją”, bei Kubiliaus “saulėlydžius ir saulėtekius” jau nekalbant apie iki

šiol negražintus rublinius indėlius, išlikusį turtą ir žemę. Apibendrintai – ką komunistai dar 1945 m. nacionalizavo, to nei Sąjūdis, nei konservatoriai, būdami valdžioje, tautai taip ir negražino. Tačiau nomenklatūrinė prichvatizacija pasiekė apogėjų! Kažin ar prie stiprinimo prisiskaito auganti valstybės skola, pasiekusi 20 milijardų (2 metinių biudžetų) lygį? Ar prisiskaito elito pastiprinimas 300-400 milijardų, nuprichvatuotų iš tautos? Jei taip, tai reikėtų konstatuoti, kad V. Landsbergio nuopelnu buvo ne tik išsaugota komunistinė nomenklatūra (nepravesta desovietizacija) bet ir sukurtas naujasis elitas!

Visiems smalsu iš kokio molio tas elitas drėbtas? Per rinkimus ir per vyriausybės formavimą, lyg ir išlindo elito ausys, ragai ir nagai: tai partines mokyklas baigę, tai KGB karininkų rezervas – ne rezervas. Ai, žiūrėk, net ne Lietuvos pilietis ar dar kas nors seimūnus treniruoja rusiškomis pavardėmis... Bet Lietuvai visai nepa-
vojingas, ne taip kaip R. Pakso Borisovas. Žodžiu visi tie, kurių lyg ir nelietė konservatorių priimtas Liustracijos įstatymas. T.y. prisipažinę kadriniai KGB darbuotojai ir agentai, KGB vadovai CK ir kuratoriai bei operatyvinio darbo komjaunimo būrių nariai ar aukšti milicijos pareigūnai ir ypatingų bylų skyrių Genprokuratūroje darbuotojai. Na, patys kruviniausi pabėgo, kas į Rusiją (pvz. P. Raslanas), kas į Izraelį, kas į JAV. Ar tiktai ne pas juos konsultacijoms važinėja V. Landsbergis, kai skelbiama apie jo susitikimus su JAV žydų bendruomene? O ir V. Uspaskichas gal ne apsipjaustyti, o tiesiai pas N. Dušanskį nukrido? A.Brazauskas – tai aišku ko, atsiprašyti.

Pasekmės akivaizdžios: Lietuvos saugumo vadovas, trys Seimo pirmininko pavaduotojai ir užsienio reikalų ministras – KGB rezervo kadriniai karininkai. Na, dabar jau nebe rezerve – jie jau dirba! Ir visai nekelia pavojaus Lietuvai, todėl konser-
vatoriai tyli, apkaltos Paulauskui ar Adamkui nekelia... “Bagdade viskas tylu, viskas ramu...” Va taip ir stiprinamas Lietuvos saugumas, pasinaudojant KGB-
istų kompetencija.

VALSTYBINGUMAS

Jis, atrodo, labiausiai pri-
klauso nuo įstatymų, teisėsaugos ir ekonomikos. Tai reikia pripažinti, kad įstatymai taip tai-
syti – nutaisyti, kad daugiau ir nebėra kur! Mirties bausmė panaikinta, homoseksualams – suteikta veiksmų laisvė, ištisu skyrių (pareigybinių, ūkio nusi-
kaltimų) išviso neliko Baudžia-

(Nukelta į 11 psl.)

Rūta Gajauskaitė, LR Aukščiausiosios Tarybos-
Atkuriamojo Seimo 1990-1992 narė

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo moka-
nčių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinį skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m.gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkar-
pą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomojo adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLASE - \$78,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 5 d., šeštadienį: „Žaibo diena 2005“ – Clevelando LSK „Žaibo“ 55-sis gimtadienis – metinis parengimas – pokylis. Naujų Žaibo garbės narių įvesdinimas, „Žirgų lenktynės“ ir t.t. Informuoja: Vidas Tatarūnas, Tel: 440-209-0440; E-mail: tatarunas@ameritech.net Website: www.zaibas.org

KOVO 13 d. Pietūs padėti beglobiams vaikams Obeliuose. Ruošia „Vaiko vartai į Mokslą“ komitetas Dievo Motinos parapijoje.

KOVO 19-20 d.d.: 2005 metų Š. Amerikos lietuvių vyrų senjorų (35 metų +) krepšinio pirmenybės Clevelande. Rengia – LSK Žaibas. Informuoja: Vidas Tatarūnas.

KOVO 20 d. sekmadienį 11:00 v.r. tuojau po pamaldų įvyks tradicinė **Kaziuko mugė** - Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 3 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 8 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv.Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį: Š. Amerikos lietuvių 2005-tų Metų plaukimo pirmenybės John Carrol universiteto baseine, University Heights, Ohio. Rengia LSK Žaibo plaukimo sekcija. Informuoja: Algirdas Bielskus, tel: 440-833-0545; arba Pilypas Taraška, tel. 440-944-7743; ar 440-478-8539 (cell); E-mail: ptaraska@yahoo.com

GEGUŽĖS 30 d. 8:30 v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 19 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val. Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH.

RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

(Atkelta iš 10 psl.)

NACIONALINIAI...

jame kodekse. Na, ir su teisė-saugininkais neapsikiaulinta – teisėjai gauna 3 kartus didesnius atlyginimus nei parlamentarai!!! Ar tai ne išankstinis kyšis? O su teisėtvarkininkais (policija) – atvirkščiai! Po 5% sumažintos ir taip kuklios algelės! Ar matėte kur valstybę, prasiskolinusią 30 milijonų saviems policininkams? Tai mes, vieninteliai pasaulyje, lietuviai! Tik piketuotojai, mitinguotojai ir reitinguotojai to nežino. O galėtų ir pasinaudoti tokia proga – niekas mūsų Seimo, Vyriausybės ar Prezidentūros negintų. Veltui ir arklys arklio nekaso, o čia – 30 milijonų...

Valstybingumą ypatingai sustiprino naujasis pensijų įstatymas, nacionalizavęs 2/3 dar sovietmečiu užsidirbtų pensijų. Bet brazauskininkų priimtą 1995 m. Pensijų įstatymą vykdyti pradėję landsbergininkai „nepastebėjo“, kad jis prieštarauja Konstitucijai, ir pensijų nacionalizacija tęsiasi lyg šiolei. Ir nėra jokios atsakomybės – niekas taip ir nepateikė nepasitikėjimo. Seime – visi savi: KP ir KGB...

Na, o ekonomika, tai kaip sovietmečiu – kas penkmetį vis daugiau, taip šiandien – nacionalinis produktas auga kaip ant mielių. Tik jį kažkaip vis elitas suryja, o tautai kaip ir nelieta, taip ir nelieta. Ir lyg tyčia, vis sunkiau ir sunkiau gyvenasi, nors milijonieriai, kaip grybai dygsta. Ir kur nedings, jei tautos turtas veltui ar už simbolinį litą „pardavinėjamas“. Arba, dar buvo geriau, kokie 70 milijonų dar pridėdami, kaip kad buvo su Mažeikių nafta? Na ir kas čia blogo, kad tie 70 milijonų buvo paimta iš pensininkų lengvatų? Na palauks protezų 4-5 metus, mažiau važinės ir telefonais kalbės. Daugiau vertins savo namus, kai paskutinę pensijos kapeiką susimokės už vandenį ar šilumą... Baisus čia daiktas – iškentė sovietinį genocidą, iškentės ir konservatorių saulėtekį bei saulėlydį. Va, 7% žiburėlį – pensijų padidinimą pakišo A. Brazauskas vietoj žadėtų 700 litų, ir tesidžiaugia.

Na kaip čia nesiilgėsi senų, sovietinių laikų, kai landsbergininkai (konservatoriai iš kailio neriasi kad pasunkinti kelią į laimės žiburį – nepriklausomybę? O priklausyti vis dar priklausome: Mažoji Lietuva (Kaliningrado sr.) vis dar Rusijos karinė bazė ir niekas nesirūpina šia grėsme pašonėje, nors ir Potsdamo nutarimai pripažino šią žemę Lietuvai, ir Bušas pažadėjo nekartoti istorinių klaidų... Bet, Putinas arčiau širdies, nei Adamkus ir baigta. Taigi, saugumą užsitikrinome patys – kyšiais! Būk tai „par-

davinėjame“ Kaliningradui ir Baltarusijai elektrą bet žemiau savikainos (po 4 cnt., kai savikaina 10 cnt.). Taigi, Lietuvos vartotojai perdengia nuostolį ir moka po 28 cnt. už kW! Jei uždarytume visai atominę, tai nors nereikėtų skolų dengti, bet kuomi tada „malonintume“ savo agresyviuos kaimynėlius? Jiems dešrų už savikainą neužteks...

LIETUVYBĖ

Mūsų žuvusių partizanų atminimui suteikėme okupantui ir jo palikuonims pilietybę, išlaikome rusiškas ir lenkiškas mokyklas, nors visame pasaulyje niekas to nedaro. Mažumos pačios savo lėšomis organizuoja tautines mokyklas, bet Lietuvoje – atvirkščiai! Net latviai su estais nesuteikė okupantams nei pilietybės, nei galimybės įsigyti turtą. O mes – atvirkščiai: net Archangelsko partiją į valdžią išsirinkome! Maža to, žadame atstatyti karo metu subombarduotą sinagogą ir šiaip atiduoti žydų religinei bendruomenei tai, kas priklausė asmenims! Tiesa, kol kas patys žydai ginčijasi kas tikrasis rabinas: ar tas, kur rusiškai, ar tas, kur angliškai šneka? Na, kai pastatysime sinagogą, kaip tik bus vietos 2 rabinams. Tik kuriam turtą grąžinti? Gal gabiems, padubliuojant?

Visiems Lietuvoje gerai: ir okupantams, ir emigrantams ir svieto perėjūnams. Tik patiems žemės šeimininkams nepakeiliamai sunku.

Ir bėga darbingas Lietuvos jaunimas, kad ir jam dvigubai kailio nenudirtų. Jau nebetekome, 0,5 milijono. Ir piktinasi studentija dėl 7 kartus mažesnio mokslo rėmimo iš ES lėšų nei žemdirbių. O pastarieji siunta, kad 4 kartus mažiau gaus nei lenkai. Na, argi ne gerai ginama lietuvybė?

O geriausiai lietuvybė buvo apginta priėmus įstatymą dėl žemių perkėlimo (pasirodo tai kilnojamas turtas!) iš įvairių pakampių į brangiausią Vilniaus rajono žemę. Ir visai nesvarbu, kad yra gyvi savininkai, kad jie nenori arba lyg šiolei negauna kompensacijų. Tačiau labai lietuvybę sustiprino sklypų Pavilnyje išskyrimas signatarams ir žemių perkėlimas elitui.

REZIUME

Tik trumpai apžvelgus laureato nuveiktų darbų sąrašą, galime konstatuoti, kad jis tvirtai išlaikė senąją, komunistinę nomenklatūrą valdžioje, sukūrė naująją elitą iš KGB rezervo ir kitų jėgos struktūrų bei padovanavo „jiems Lietuvos turtą, tuo įtvirtindamas juos naujame – kapitalistų vaidmenyje. Tauta kaip buvo ubagė, taip ir liko be žemės, be turto, be rublinių indėlių ir kompensacijų. Maža to, dar pavyko nacionalizuoti 2/3 uždirbtų pensijų, bet į Strasbūrą

DIRVAI AUKOJO

K.Lazdinis, Euclid, OH	100
J.Agurkis, Omaha, NE	45
L.Bložė, St. Pete., FL	45
A.Brizgys, Kingwood, TX	45
D.Degesys, St. Pete., FL	45
A.Jagutis, Daytona B., FL	45
V.Šilas, Chicago, IL	25
J.Cinkus, Bonita S., FL	20
V.Misiūnas, Clark, NJ	20
S.Petravičius, Rancho P., CA ..	20
K.Biliūnas, Willowick, OH	15
B.Briedis, Chicago, IL	15
A.Ignatonis, Naperville, IL	15
I.Kuprevičius, Cleveland, OH ..	10
J.Kijauskas, Mentor, OH	10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

niekas nesusiprato pasiskusti. Taigi, ši vagystė kaip ir nesi-skaito. Juo labiau, kad nuskriaustieji savanoriškai žudosi ir nebelieka ieškovų šioje byloje.

Argi neakivaizdu, kad už tokiuos nuopelnus Lietuvos kompartijos sekretorius, nūnai premjeras A. Brazauskas privalėjo išskirti V.Landsbergiui bent jau 6000 Lt. mėnesio pensiją? Arba, kaip buvo siūlyta, signatarai savo pensijos dalį tiesiog privalėjo peradresuoti tautos pirmajam asmeniui. Bet ne, vaizdavo neišgirdę. Todėl labai džiugu, kad už jūrų-marių, net anapus Atlanto esantis išeivijos fondas susimylėjo ir pagerbė. Tiesa, galėjo ir daugiau išskirti. Juk dėl negautos prezidentinės pensijos nuostoliai daug didesni. Tačiau ne piniguose laimė, o garbėje.

Svarbiausia, kad Lietuvių fondo laureatas, būdamas europarlamentaru, iškėlė sau uždavinį suartinti Europą su JAV! Taigi, pastūmėti globalizacijos glėbin! Labai nuoseklus žingsnis po internacionalinio socializmo. O tada, žiūrėk, koks Stauberelio miestas Ohio valstijoje apdovanoja jį medaliu „Už artimo meilę“. Kaip buvo pagerbė Motiną Teresę ir Nijolę Sadūnaite. Viskas savo laiku ir planingai: po patriotizmo tiesiai į kosmopolitizmą. Kitaip Briuselyje bus neoru sėdėti.

Real Estate for Your World™

Ričardas Širvinskas

440 257-5033

PADĖKA

A. † A.

LIUDVIKA VITKAUSKAITĖ- BRIZGIENĖ-APANIENĖ

**Mieliesiems, bičiuliams, draugams ir
pažystamiems,**

dėkojame Jums už Jūsų nuoširdžiausias ir giliausias užuojautas, **Liudvikos Vitkauskaitės-Brizgienės Apanienės** laidotuvėse. Labai, labai „AČIŪ“ Clevelando Skautėms už gražiausius žodžius ir dainas mamytės, „Liūdosi“, atsiminimui.

Turėjau progą, žinoma ne džiaugsmingiausią, susitikt su tais kuriuos nesame matę tiek daug metų. Mamytė sakydavo kad laidotuvės yra geriausia proga vėl susipažinti ir pabendrauti su senais draugais.

Man yra stebuklas kad Mamytę taip greitai išgirdo Dievas. Žinau ką Ji sakė... „Viešpatie, sūnus Arūnas atvažiuoja iš Texas'o ir Jam šaltis nepatinka. Prašau, pašildyk orą.“ Tai taip ir buvo. O tą naktį, Dievas davė Jai baltą antklodę!

Dar kartą, visiems „AČIŪ“. Gyvenimas gyvenimui... gyvenkim, atsiminkim.
Su pagarba

Arūnas Brizgys

**LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

SPORTO ŽINIOS

2005 METŲ ŠALFASS-gos KALENDORIUS

Pateikiame ŠALFASS-gos ir lietuvių visuomenės žiniai 2005 metų ŠALFASS-gos varžybinių kalendorių, pagal 2004 m. lapkričio 20 d. Clevelande įvykusio visuotinio ŠALFASS-gos suvažiavimo nutarimus bei vėlesnius papildymus. Dalis varžybų dar tebėra planavimo stovyje ir jų datos bei vietos dar nėra galutinai nustatyta. Visų varžybų išsamios detalės, pribrėndus laikui, pranešamos klubams ir, sutrauktoje formoje, skelbiamos spaudoje. Šis kalendorius apima tik metines ŠALFASS-gos ir Baltiečių Sporto Federacijos pirmenybes, bei kitokias platesnes apimties varžybas, kurios kartais gali būti už ŠALFASS-gos kompetencijos ribų. Kalendoriaus pakeitimai bei papildymai bus nuolat skelbiami.

Tradicinė, metinė Montrelio lietuvių slidinėjimo iškyla vyks 2005 m. vasario 24-27 dienomis, Mont La Reserve slidinėjimo kurorte, Saint Donat, Quebec, Kanadoje. Didžiojo slalomo varžybos vyks vasario 26 d., šeštadienį ir skaitys kaip atviros Kanados sporto apygardos 2005 metų pirmenybės. Informuoja: Vilija Bulota, 4550 Miller Ave., Montreal, QC H3W 2E3, Canada. Tel: 514-344-8256 arba 819-424-2803; E-mail: Viliabulota@hotmail.com

2005 metų ŠALFASS-gos kalnų slidinėjimo pirmenybės įvyks 2005 m. kovo 15 d., antradienį, Vail, Colorado, USA slidinėjimo kurorte, prisiderinant prie Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos slidinėjimo iškylas, kuri vyks kovo 12-19 dienomis. Informuoja: Gaile Oslapas, P.O. Box 8247, Green Valley Lake, CA 92341-8247,

USA. Tel: 310-880-2952; Fax: 310-449-1015; E-mail: gailute@msn.com, arba Dr. Jonas Prunskis, tel. 847-854-2299; E-mail: jvp@illinoispain.com

2005 metų ŠALFASS-gos vyrų senjorų (gimusių 1970 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės rengia Clevelando LSK "Žaibas", 2005 m. kovo 19-20 dienomis, Clevelande, Ohio. Informuoja: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Dr., Mentor, OH 44060-1967. Tel: 440-209-0440; E-mail: tatarunas@ameritech.net Website: www.zaibas.org

III-jį krepšinio turnyrą dėl Lietuvos ambasados taurės rengia Lietuvos Respublikos ambasada JAV-bėms, 2005 m. kovo 19 d., šeštadienį, Vašingtone. Informuoja: Alvydas Jocys, 2622, 16-th Street, N.W., Washington, DC 20009-4202. Tel: 202-234-5860 ext. 126 arba cell: 202-368-8943; E-mail: alvydas@ltembassyus.org

2005 metų ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės rengia Čikagos ASK "Lituanica", 2005 m. balandžio 23-24 dienomis, Čikagoje, IL. Varžybos vyks berniukams ir mergaitėms, šiose klasėse: B (1989-90 m. gimimo), C (1991-92 m.), D (1993-94 m.), E (1995-96 m.) ir F "molekulių" (1997 m. gim. ir jaunesnių). Informuoja: Dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Ave., Lisle, IL 60532-2014, USA. Tel: 630-852-3204; Fax: 630-852-4026; E-mail: dsiliunas@aol.com Website: www.lituanica.org

2005 metų ŠALFASS-gos plaukimo pirmenybės numatomos 2005 m. gegužės 14 d., šeštadienį, Clevelande, OH. Vykdo plaukimo komitetas,

globoja Clevelando LSK "Žaibas". Varžybos vyks vyrų ir moterų senjorų/rių ir visose berniukų ir mergaičių prieauglio klasėse. Informuoja: Algirdas Bielskus, Lithuanian Center, 34251 Ridge Rd., Apt. 408, Willoughby, OH 44094-2969. Tel: 440-833-0545; Fax: 216-481-6064; E-mail: Vyts@VPACct.com

Papildomas ryšys: Pilypas Taraška, varžybų vadovas, tel. 440-944-7743; cell. 440-478-8539; E-mail: ptaraska@yahoo.com

2005 metų ŠALFASS-gos Stendinio (skrendančių taikinių – "Trap") sportinio šaudymo pirmenybės įvyks 2005 m. gegužės 28 d., šeštadienį, Hamiltono LMŽK "Giedraitis" šaudykloje, Ont. Kanadoje. Vykdo ŠALFASS-gos sportinio šaudymo sekcija, informuoja: Kazimieras Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, ON L7P 2G2, Canada. Tel. ir faksas: 905-332-6006; E-mail: kdeksnys@cogeco.ca

55-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 2005 m. birželio 3, 4 ir 5 dienomis Detroito, MI. Vykdo-Detroito LSK "Kovas". Programoje – 2005 m. ŠALFASS-gos pirmenybės:

a) Krepšinio – vyrų A, vyrų

HHAs

LIVE-IN/HOURLY

Great opportunities available for experienced and enthusiastic caregivers.

- Live-In Cases
- Hourly Cases
- Private Homes

Driver's license and car preferred, EOE. Please Call:

216-281-5365

SeniorBridge Family

B, moterų ir vaikinų bei merginų A (1986 m. gimimo ir jaunesnių).

b) Tinklinis – vyrų, moterų ir mišrių komandų (Co-Ed). Informuoja: Paulius Butkūnas, 15876 Marsha Street, Livonia, MI 48154, USA. Tel 248-576-9356 darbo; 734-464-9171 Faksas 248-576-2047; E-mail: pab21@dcx.com

VII-sios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės (VII PLSŽ) įvyks 2005 m. birželio 30 – liepos 3 dienomis, Vilniuje, Lietuvoje. Žaidynės rengia ir joms vadovauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas VII-jų PLSŽ-nių organizacinis komitetas, kartu su Kūno kultūros ir sporto departamentu, Lietuvos tautiniu olimpinio komitetu ir kitomis vadovaujančiomis Lietuvos sporto institucijomis bei organizacijomis. Žaidynių programa apims virš 20 sporto šakų, įvairaus amžiaus grupėse. Dalyvauti kviečiami lietuviai sportininkai iš visų pasaulio šalių. JAV-bių ir Kanados lietuvių sportininkų dalyvavimą

organizuoja sporto organizacijos ir Lietuvių Bendruomenė su savo padaliniais. Informuoja: Rimantas Dirvonis, 20 Kane Court, Willowbrook, IL 60527-2263, USA; Tel: 630-789-0529; E-mail: rdirvonis@hotmail.com. Laurynas-Misevičius, 218 Pastors Walk, Monroe, CT 06468-1006, USA; tel: 203-895-7147; E-mail: larrykaunas@yahoo.com. Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, ON M6P 3C4, Canada. Tel: 416-766-2996; fax: 416-766-5537; E-mail: rimas@kuliavas.com Kazimieras Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, ON L7P 2G2, Canada. Tel. ir faksas: 905-332-6006; E-mail: kdeksnys@cogeco.ca. Informacijas galima gauti ir sporto klubuose.

2005 metų futbolo (soccer), stalo teniso, šachmatų pirmenybės, numatytos I-ję kalendoriaus dalyje, dar tebėra planavimo stovyje ir bus paskelbtos artimoje ateityje.

ŠALFASS-gos CENTRO
VALDYBA

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama, telkianti jauką atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.